

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDACJA: ADMINISTRACJA Łódź, Piotrkowska 15, tel. 81-06 i 63-66.
Redakcja nocna (po godz. 9 wiecz., ul. Piotrkowska 85, tel. 29).

Gona 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

Nowa Konstytucja tryumwiratu lewicy

**Projekt P. P. S., Wyzwolenia i Str. Chł. konkurujący z projektem B. B.
Utrwala sejmowładztwo kosztem władzy Prezydenta
chce być „ostatnim krzykiem mody” na demokrację
nędź mniejszości autonomją**

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

Jak już informowaliśmy w ub. poniedziałek złożony został w Sejmie przez trzy stronnictwa lewicy P. P. S., Wyzwolenie i Stronnictwo Chłopskie projekt zmiany konstytucji, mający konkurować z projektem B. B.

Na wstępie czytamy uwagę, że artykuły projektu przewidujące socjalizację środków produkcji i utworzenie izb pracy są popierane wyłącznie przez P. P. S., a natomiast artykuły traktujące o reformie rolnej są opracowane wyłącznie przez Wyzwolenie i Stronnictwo Chłopskie.

Po stwierdzeniu tej rozbieżności zdań w tryumwiracie lewicy następują proponowane artykuły, z których najistotniejsze streszczamy.

Zgodne w ogólnej tendencji z projektem B. B. lub „umiarkowane” są artykuły następujące:

Art. 11 i 12 regulujące sposób zwoływania i zamykania sesji i kadencji Sejmu i Senatu, co ma być prerogatywą Prezydenta.

§ 39 przewiduje wybór Prezydenta na lat 7 przez Zgromadzenie Narodowe. Członków Zgromadzenia powołuje głosowanie powszechne. Członkami Zgromadzenia nie mogą być posłowie Sejmu i ministrowie.

Art. 27 ogranicza możliwość zakładania wotum nieufności dla rządu.

Do artykułów radykalnych należą:

Art. 1, kasujący instytucję Senatu.

Art. 2 — 3 przewidują ściśle unormowanie przepisów co do kredytów nie objętych budżetem oraz co do przedstawienia zamknięć rachunkowych.

Art. 4 ustanawia bardzo niebezpieczną zależność Najwyższej Izby Kontroli Państwa od Sejmu.

Art. 5 przyznaje prawo inicjatywy prawodawczej: Sejmowi, Rządowi, Najwyższej Izbie Gospodarczej (coś w rodzaju Senatu?), Izbie Pracy, a także każdemu 100.000 obywateli.

Art. 6 ogranicza bierne prawo wyborcze duchownym. Mogą być oni wybierani wyłącznie z obrębu swej parafii.

Art. 8 ogranicza udział w akcji wyborczej urzędników administracji.

Art. 13 zmienia w sposób ograniczający prawa prezydenta, możliwość zarządzenia nowych wyborów przed upływem kadencji Sejmu.

Art. 35 przewiduje autonomię ziem o ludności mieszanej.

Art. 36—39 normują dokładne zasady wolności sumienia. Przyczem nikt nie jest obowiązany ujawniać swego wyznania.

Art. 40—43 normują sprawę nauczania. Szkoła średnia jest dalszym ciągiem szkoły powszechnej.

Art. 45 przewiduje rewizję konstytucji co 25 lat.

Ogólna tendencja projektu zmierza wyrazić nie ku rozszerzeniu i utrwaleniu władzy Sejmu.

Zamordowanie posła robotniczego w Japonii

TOKIO, 5.3. Poseł robotniczy do sejmu Yamanato zamordowany został przez pewnego reakcjonistę, który sam oddał się w ręce policji. (PAT)

mu, ograniczeniu praw prezydenta, a w szczególności nosi cechy bądź błyskotliwości, mającej na celu pozyskanie głosów mniejszości, bądź noszą znamiona wybitnie demagogiczne, jaskrawe i zdają się być „ostatnim krzykiem mody na... demokrację”.

W zestawieniu z głęboko przemyślanym i zdawną opracowywanym projektem B. B. —

projekt tryumwiratu lewicy czyni wrażenie elaboratu szybko, „na gwałt” opracowywanego.

Tak czy owak — przyznać trzeba, że złożenie kontrprojektu jest jedyną drogą walki parlamentarnej.

Nie krzyk, nie hece łobuzerskie dotychczas reżyserowane.

Powstańcy meksykańscy otwierają kościoły Prezydent Gil i Calles uwięzieni

WASZYNGTON, 5.3. Mimo ostrej cenzury wprowadzonej przez rząd — przedostają się przez granicę meksykańsko — amerykańską pewne szczegóły o sytuacji w Meksyku.

Jak się okazuje rozporządzają powstańcy poważną siłą zbrojną i zdołali już opanować 10 stanów z 5 milionami ludności, na ogólną liczbę 28 stanów i 14 milionów mieszkańców.

Wojska powstańcze otaczają powoli stolicę, której pozostała jedynie otwarta droga w stronę Oceanu Spokojnego.

W okolicach Sinaloa miało podobno już dojść do pierwszego większego stracenia między oboma wojskami, przyczem wojska rządowe zmuszone były do ucieczki.

Powstanie cieszy się wielką popularnością wśród ludności, gdyż przywódcy głoszą jako swój główny cel wydalenie z kraju b. prezydenta Callesa. Za powstańcami oświadczyli się szczyty indyjskie. Dla przyciągnięcia partii klerykalnej na swoją stronę

gen. Aquierra zarządził otwarcie zamkniętych przez rząd kościołów katolickich.

Według doniesień z Texas udało się powstańcom wziąć do niewoli prezydenta Portez Gila i Callesa. Rząd meksykański wiadomości tej stanowczo zaprzecza.

Aby zaskarbić sobie przychylność Stanów Zjednoczonych, powstańcy głoszą, że gotowi są uszanować interesy amerykańskie w Meksyku.

Mimo to grozi poważny konflikt ze Stanami Zjednoczonymi, gdyż powstańcy nie wpuszczają do objętego rewolucją stanu Sanora żadnych pociągów amerykańskich. Na amerykańskich stacjach granicznych stoi kilkanaście pociągów z towarami łatwo ulegającymi zepsuciu, przeznaczonych dla Meksyku.

Po zakończeniu uroczystości związanych z objęciem prezydentury przez Hoovera rząd amerykański powołał postanowienie, co do kroków, jakie należy podjąć w tej sprawie.

Groźne góry lodowe odpłynęły na pełne morze

GDYNIA, 5.3. Ogólna sytuacja na Bałtyku, dzięki podwyższeniu się temperatury i korzystnym wiatrom, dmącym od dwu dni, uległa znacznej poprawie. Przejazd z Gdyni i Gdańska zupełnie wolny. Powłoka lodowa odpłynęła na wschód na odległość kilku kilometrów.

Praca łamaczy lodu w portach ogranicza się do łamania nowotworzącej się skorupy lodowej. W obu portach żegluga miejscowa odbywa się już bez łamaczy lodu.

Według informacji, nadeszłych z Kilonii, sowieckie łamacze lodu „Jermak” i „Truwor” wyswobodziły już kilka okrętów, zamarniętych w zatoce. Praca jest niezwykle utrudniona, gdyż skorupa lodu dochodzi do dwu i półmetrowej grubości. Łód w niektórych miejscach przymarzał do dna.

Stwarza to obawę, że nawet w razie dogodnego wiatru pola lodowe nie odejdą od brzegów.

POŻAR PAŁACU KS. CZARTORYSKICH

Prawie cały budynek padł pastwą płomieni

ŁWÓW, 5.3. Pastwą płomieni padł historyczny pałac książąt Czartoryskich w Żórawinie. Pożar, który wybuchł w niedzielę po południu, wygasł dopiero w poniedziałek wieczorem, czyli trwał całą dobę.

Akcja ratunkowa była niezwykle utrudniona z powodu 20-stopniowego mrozu i zupełnego braku wody.

Rzeczka, przepływająca obok pałacu, była zamrożona do dna tak, że wodę musiano sprowadzać z odległości 2 km

Szkody, wyrządzone przez pożar są bardzo wielkie.

Spłonęło całe drugie piętro, obejmujące 26 pokoi i połowa pierwszego piętra. Wszystkie pozostałe sufity runęły na parter.

Straży pożarnej udało się przy pomocy ludności uratować znajdującą się na parterze drożocenną bibliotekę, obrazy i część stylowych mebli.

Na wczoraj przypadła imieniny właściciela pałacu ks. Kazimierza Czartoryskiego.

Formalna dymisja posła Stetsona

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

Zwyczajem praktykowanym w Ameryce, poseł Stanów Zjednoczonych przy Rządzie polskim, p. Stetson, złożył dymisję na ręce nowego prezydenta swego kraju.

Jest to formalność. P. Stetson, zasłużony dla obu państw dyplomata, pozostanie na swej placówce w Warszawie.

Rośnie polska marynarka 2 łodzie podwodne, 1 kontrtorpedowiec

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

W najbliższych dniach w dokach francuskich nastąpi uroczyste spuszczenie na wodę 3-ch nowych jednostek bojowych dla marynarki wojennej Polski.

Będą to dwie łodzie podwodne „Ryś” i „Wilk” oraz kontrtorpedowiec „Burza”.

Nowe władze legji inwalidzkiej

Korespondent „Hasła” donosi z Warszawy:

Po trzydniowych obradach zakończył się zjazd Legji inwalidzkiej. Dokonano wyborów zarządu. Na prezesa ponownie powołano rtm. Nittmanna. Wiceprezes — p. Pawluk. Sekr. gen. — Tokolli, skarbnik — Kornacki. Poza tym do zarządu weszli: ze Lwowa Panek, z Wilna — Sokół. Skład Rady Głównej: Wągner (Warszawa), Lisiewicz (Kielce), Mościcki (Lublin), Skrzyniarz (Kraków).

Zjazd wysłał depezę hołdowniczą do Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego.

Straszna katastrofa kolejowa

LONDYN, 5.3. W stanie Montana wydarzyła się wielka katastrofa kolejowa wskutek obsunęcia się lawiny śnieżnej. Sześć wagonów pociągu pocztowego stoczyło się do przepaści, głębokiej na 70 metrów. Trzy osoby z obsługi pociągu zostały zabite. Dziesięć osób jest rannych. (ATE)

Przywódca Hindusów został aresztowany

KALKUTA, 5.3. Wraz z innymi przywódcami nacjonalistycznymi aresztowano tu Mahatmę Ghandiego pod zarzutem udziału w rozruchach, w czasie których radykalni Hindusi usiłowali podpalić tkaniny zagraniczne.

Według ostatnich doniesień, Ghandi został wypuszczony na wolność za kaucją i niezwłocznie wyjechał do Birmanji.

Jak wiadomo, Ghandi jest przywódcą ruchu, który postawił sobie za cel bojkot włókienniczych wyrobów zagranicznych, zalecając nabywanie jedynie tkaniny krajowe, wytwarzane na ręcznych warsztatach tkackich.

Krwawy pościg za więźniami politycznymi

WILNO, 5.3. Donoszą z pogranicza: Dnia 2 b. m. z więzienia w Glicie na Litwie zdołało zbiec nocą trzech więźniów politycznych. Zbiegowie udali się w kierunku granicy polskiej.

Zarządzony przez straż więzienną oraz przez żołnierzy pościg, zdołał zatrzymać zbiegów tuż przy granicy.

Jeden z nich, niejaki Purchowski, który bronił się, został postrzelony i po upływie godziny zmarł.

Eksplzja prochu zniszczyła gmach arsenału

LONDYN, 5.3. W królewskim arsenale w Woolwich wczoraj 4 razy po sobie nastąpiły gwałtowne eksplozje zgromadzonych zapasów prochu, przyczem wybuchł pożar, który spowodował zniszczenie części wschodniej arsenału.

15-tu robotników, pracujących w tem skrzydle gmachu odniosło ciężkie poparzenia. Straż pożarna starała się z 40-tu hydrantów wodą zalewać pożar, który jednakże zniszczył jedno całe skrzydło.

Wysłano oddziały policji i wojska celem gaszenia pożaru, co się wreszcie po długogodzinnej walce udało.

Wielki proces

przeciwko komunistom w Wilnie

WILNO, 5.3. W dniu 5 b. m. rozpoczął się przed Sądem Okręgowym proces przeciwko 40 członkom zlikwidowanego w maju 1927 roku rejonowego komitetu partii komunistycznej zachodniej Białorusi.

Na czele stał właściciel biura podań Al-ter Szulman i Woronow. Wśród oskarżonych jest 27 żydów, 6 białorusinów, 5 polaków i 2-ch litwinów. Do sprawy wezwano 100 świadków. (PAT)

Okropny czyn bezrobotnego szaleńca

W miejscowości Honau 40-letni bezrobotny Karol Schäffer w przystępie szału poderżnął gardło brzytwą śpiącej żonie, 17-letniej córce i teściowej, a w końcu samemu sobie. Tylko 10-letni chłopak, który ratował się ucieczką przez okno, zdołał uciec śmierci.

13 osób zmarło

od likieru domowego wyrobu

W Pervia w stanie Illinois zmarło wskutek wypicia większej ilości likierów domowej fabrykacji 13 osób.

Najbliższy przebój „PALACE”

Kino DOM LUDOWY

PRZEJAZD 34 634

Od dnia 5 do dnia 11 marca włącznie
Wspaniały film p. t.

Gdy mężczyzna się budzi

Dramat sensacyjno-salonowy

W rolach głównych najbardziej młodzieńczy
ament ekranu

Ryszard Barthelme i uosobn. wdzięku i kobiecość

Dorota Makul

Doborowy koncert gry i techniki. Przepiękne
zdjęcia.

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie
seanse, zaś w soboty, niedziele i święta od
godz. 1—3 pp. I m. 75 gr., II. 40 gr. III. 30 gr.

W soboty, niedziele i święta od godz. 3 pp.
I miejsce 90 gr., II. m. 50 gr., III. m. 40 gr.

W poniedziałki kino czynne

Senat daje przykład Sejmowi

Poważne, rzeczowe obrady nad preliminarzem budżetowym

Korespondent „Hasta” donosi z Warszawy:

Senat przystąpił do obrad nad preliminarzem budżetowym.

Na wstępie marszałek Senatu prof. Szymański wyraził uznanie za owocną pracę za-

równy przewodniczącemu komisji skarbowo-budżetowej jakoteż wszystkim sprawozdawcom.

Następnie przewodniczący komisji skarbowo-budżetowej, senator Gliwicz zaznaczył, że Senat osiągnął samodzielny wynik kilku-

WATYKAN — MIASTEM DUCHOWNYCH

Nieliczni cywile otrzymali już nakaz opuszczenia lokali

RZYM, 5.3. Celem szybkiego wprowadzenia w życie praw konkordatu i ugody między Watykanem a Kwatyną prowadzone są intensywne studia nad problemami, związanymi z praktycznym rozwiązaniem licznych, nasuwających się kwestyj.

Papież przyjął na specjalnej audjencji znanego uczonego włoskiego Marconiego, który przedstawił Ojcu św. plan instalacji radiowej na terenie watykańskim.

Pozatem przyjął Papież architekta Beltravę, prezesa komisji technicznej, zajmującej się sprawami miasta Watykanu. Nieliczni mieszkańcy tego miasta, nienależący do stanu duchownego, otrzymali już wypowiedzenia zajmowanych lokali.

Specjalnym studjum poddana jest także kwestja obywatelstwa watykańskiego dla osób, które stale zamieszkują w granicach Watykanu. Celem zmniejszenia do minimum ilości takich osób, wydano następujące zarządzenie: W mieście Watykanie zamieszkiwać mogą wyłącznie osoby, które otrzymają na to specjalne zezwolenie w związku ze swymi zajęciami i potrzebami nowego państwa.

Wraz z tymi osobami mogą zamieszkiwać jedynie ich krewni wstępni i zastępn, niemający własnej rodziny. Wszystkie inne osoby będą wydalone z granic miasta Watykanu.

(PAT)

Z obrad Ligi Narodów

Odroczenie rozpraw w sprawie mniejszości

Litwa prosi o głos...

GENEWA, 5.3. Na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ligi Narodów rozpoczęła się debata mniejszościowa. Zgłoszono w tej sprawie dwa wnioski, a mianowicie delegata kanadyjskiego o procedurze, którą należy stosować wobec petycji mniejszościowej i wniosek ministra Stresemanna w sprawie gwarancji Ligi dla mniejszości.

Na tem jednakże posiedzenie nagle przerwano do jutra, celem uzupełnienia i poinformowania się u poszczególnych członków Rady przed rozpoczęciem debaty jeneralnej.

Sprawozdawcą do spraw mniejszości jest delegat Japonji, ambasador w Paryżu Adaci.

GENEWA, 5.3. Dzisiaj w godzinach popołudniowych Chamberlaine odbył dłuższą rozmowę z min. Zaleskim, delegatem Włoch Scialoją, greckim ministrem spraw zagranicz-

nych Karatanosem, min. Titulescu i delegatem Jugosławji Kumanudim. Konferencja Chamberlaine z min. Stresemannem prawdopodobnie odbędzie się dziś po południu.

BERLIN, 5.3. Odroczenie rozpraw Ligi Narodów w sprawie mniejszości zaskoczyło tutaj koła polityczne. Zdaniem korespondenta „Berliner Tageblattu” dyskusja nad zagadnieniami mniejszości została odroczone wskutek tego, że nie rozpatrzone zostały sprawy litewskiej o dopuszczenie jego przedstawiciela do obrad na sesji marcowej. W sprawie tej Rada Ligi Narodów ma zająć stanowisko wobec próby litewskiej.

Z kół zbliżonych do sfer oficjalnych komunikują, iż prośba rządu litewskiego będzie odrzucona wskutek słabych podstaw uzasadnienia. (ATE)

Złodziej, kryminalista i szpieg

wykonawcą planów politycznych Berlina

BERLIN, 4.3. Na podstawie reznaj Heinego, który jak donosiło wczorajsze „Hasta”, podał pewnym korekturcom ogłoszony w swoim czasie przez Sowjety przedwojenny układ francusko - rosyjski i spieniężył swoją przeróbkę, jako układ francusko - belgijski, aresztowano dwu przywódców flamandzkich: Waarda Herremana, redaktora dziennika „Schelde” i sekretarza partji Pietera Finiego.

Aresztowaną żonę Heinego wypuszczono na wolność.

Paryski „Gaulois”, donosząc o zdemaskowaniu Heinego, którego nazywa szpiegiem na usługach niemieckich, pisze:

Znowu Niemcy zostały przychwycone na świeżym czynie.

Brukselski „Soir” zamieszcza rozmowę

z Heinem, w której ten oświadczył, że zaniepokojony był pewnymi machinacjami, mogącymi zamącić belgijsko - niemiecką politykę zbliżenia, której obojście jest gorącym zwolennikiem.

Do machinacji tych Heine zalicza rokowania brukselskiego przedstawiciela koncernu Hugenberga dr. Bährensa z dwoma niemieckimi szpiegami Ungern - Sternbergiem i Reisserem w lutym 1928 roku. W marcu 1928 roku zawiązano Heinego do Kolonii, gdzie usiłowano go nakłonić, aby zorganizował sieć szpiegowską w Belgji i Francji. To odrzuciło go od Niemiec. We wrześniu 1928 r. aresztowano go w pobliżu Kolonii, lecz następnie wypuszczono. Wówczas zrozumiał, że nadszedł czas, w którym będzie musiał czegoś dostarczyć i wtedy powstało jego fałszerstwo.

tygodniowej natężonej pracy w komisji, w której czynny udział brali wszyscy członkowie Rządu. Obrady stały na wysokim poziomie, a skład komisji jest tego rodzaju, że nie powstydziłby się go najstarszy i najbardziej wytrawny parlament na świecie.

Komisja w swojej pracy wykonała szereg rzeczy, które mogą się stać podstawą prac budżetowych w parlamencie.

Uchwalono między innymi doniosły wniosek, że w obradach nad budżetem na rok 1929/30 nie będą przyjmowane wnioski, zmieniające cyfry budżetu, oprócz wniosków, uchwalonych przez komisję oraz wniosków mniejszości komisji.

Po przerwie przemawiał na plenum Senatu sen. Roman (B.B.), zaznaczając, iż budżet nie jest zbyt wielki, jak na państwo 30-miljonowe.

Sprawa mieszkaniowa jest bardzo piękną, bo najwyższy już czas, by polski robotnik i polski chłop wyszli z piwnic i ziemianek. W życiu wewnętrznym najważniejszą kwestją jest rewizja konstytucji.

Pragniemy uwolnić ustrój demokratyczny, zachowując go całkowicie od historycznego obciążenia urojonemi obawami przed absolutum dominium.

Sen. Trojan (Kl. Ukr.) uskarża się na nieudzielanie kredytów organizacjom ukraińskim i oświadcza się przeciwko budżetowi.

Sen. Posner (P.P.S.) zapowiada, iż klub jego nie może wypowiedzieć się za budżetem. Co do projektu B.B. mówca oświadcza, iż Polska może dobrze istnieć bez specjalnych praw i przywilejów dla Prezydenta, ale bez wolności Polska istnieć nie będzie mogła.

Sen. Głabiński domaga się m. in. podniesienia pborów urzędniczych o 20 proc. oraz podniesienia wydatków na rzemiosło o 1 milion.

Sen. Januszewski widzi tendencje reakcyjne drugiej Izby w przywróceniu funduszy dyspozycyjnych Min. Spr. Wewn., Min. Spraw Wojsk. przy skreśleniu pewnych pozycji w budżecie Min. Ref. Roln. i Oświaty.

Mówca oświadcza, że „Wyzwolenie nie będzie głosować za budżetem.

Przeciwko budżetowi wypowiedział się sen. Kormner (Koło Żyd.). Sen. Thullie wypowiada się imieniem Ch. D. za budżetem, jako za państwową koniecznością. Przeciwko budżetowi oświadcza się sen. Spickerman.

Dalszy ciąg dyskusji na jutrzejszym posiedzeniu.

Kino „SŁOŃCE”

ul. Napiórkowskiego 28 (dawn. St. Zarzewska)
Dojazd tramwajami Nr. 3 i 4.

Od wtorku, dnia 5 do 11 marca 1929 r.

Niebywała premiera!

Epopea sily i bohaterstwa nieustraszonych
ochotników w walce o niepodległość

p. t.

W ogniu i potokach krwi

Potężny dramat wojenny w 10 aktach
Akcja toczy się na pograniczu Rosji bolszewickiej i jednego z państw ościennych.

Początek seansów o godz. 5, w soboty o 3-ej
w niedziele o godz. 1. Uwaga: W niedziele
na 1. seans od 1—3 wszystkie miejsca po 40 gr.
Dojazd tramwajami 3 i 4

Kino-teatr „ZACHĘTA”

ul. Zgierska 26, przy Placu Kościelnym

Od wtorku, dnia 5 do poniedziałku, dnia 11 marca r.b. włącznie

Niebywałą tragedję nieznanego żołnierza ilustruje potężny dramat
ludzkich namiętności

p. t. GEHENNA ZDRADZONEGO MĘŻA

Największy arcydzieł obecnej sezonu! Perła produkcji kinematograficznej

Role główne odtwarzają: słynna chinka „Li” z Niewolnicy z Szanghaju

Agnes Peterson-Mozzuchinowa, Hr. Agnes Esterhazy

oraz posagowy piękny Hans Stuve.

Początek seansów o godz. 4 w soboty, niedziele i święta o godz. 12 w poł. Na pierwszy
seans wszystkie miejsca po 50 groszy.

Kino „BAJKA” ul. FRANCISZKANSKA 31 a

(róg Brzezińskiej)

Dzisiaj premiera!

Emil Jannings, Mia May, Erika Glaesner
Włodzimierz Gajdarow

W potężnej tragedji p. Hrabina Paryża

w nowym literackim opracowaniu w 2 serjach 14 aktach (jako całość)

Doborowa orkiestra pod kierunkiem kapelmistrza p. Z. SANDOMIERSKIEGO.

Początek codziennie o godz. 4.30 w soboty, niedziele i święta od 12—3-ej oraz w dni powszednie
na pierwszy seans ceny miejsc od 30 groszy. 1411

Trocki — Żyd wieczny tułacz

Całe życie wysiedlany z kraju do kraju

Z własnego „raju” sowieckiego wypędzony

skarży się i pomstuje przed Europą

Cała już prasa zagraniczna rozbrzmiewa dziś sensacyjnymi artykułami Lwa Trockiego, w których dawny dyktator czerwonej Rosji odkrywa tajemnicę swego wygnania.

Wczorajsze „Hasło” zamieściło pierwszy z tych sensacyjnych artykułów — dziś podajemy następny.

Trocki skarży się przed światem! Ma to posmak dziwnego humoru.

Ten Trocki, który przez lata był jednym z katów Rosji. Ten Trocki, którego postać majaczy się ludom Zachodu jako postać szatanu w czerwonych łunach zbrodni i gwałtu, ten Trocki, dziś wygnaniec, skarży się przed światem, że... uszedł cało z rąk swych niedawnych współtowarzyszy.

Kogo to wzruszy?

Wczoraj drukowany w „Hasle” artykuł opowiadał o tem, jak Trocki wygnany do zapadłej dziury — miasta Ilma Ata, otrzymał ultimatum od władz sowieckich, żądające wyrzeczenia się aktywnego życia politycznego.

Trocki odmówił. Czytamy dalej:

„Po otrzymaniu ultimatum minął miesiąc względnego spokoju. Był to styczeń. Dnia 20-go zjawił się przedstawiciel czczewychajki, Wołynskij, w licznej asyście agentów i przedstawił mi orzeczenie specjalnej komisji G. P. U. z dnia 18 stycznia. Zrzeczytałem, że jestem oskarżony o kontrrewolucję i skazany na opuszczenie granic Rosji. Kazano mi się na tym dokumencie podpisać po przeczytaniu go.

Napisałem: „Orzeczenie G. P. U. zbrodnicze w swej treści, a bezprawne w formie” — przeczytałem. L. Trocki.”

Kiedy zapytałem: dokąd i jak mam być deportowany, odpowiedziano mi, że szczegółowych wyjaśnień na to pytanie udzieli mi agent G. Z. U., który oczekiwać mnie będzie w Rosji europejskiej.

Następny dzień spędziłem na pakowaniu rzeczy, książek i rekopisów. Moje dwa psy były widocznie podniecone, widząc w mim, zazwyczaj cichym i spokojnym domu, tyle nieznanym im osób.

Rano, dnia 22 stycznia wsiadłem w towarzysztwo żony, syna i eskortujących mnie agentów G.P.U. do autobusu, który po drodze pełnej zmarzniętego śniegu, dowiózł nas do wozu w górach Kurdzkich. W wozie szalała burza śnieżna. Silny traktor, który miał nas przeciągnąć przez góry, grzązł głęboko w śniegu.

Siedmiu ludzi i kilka koni zginęło w zawieci. Musieliśmy wysiąść z aut i wsiąść do san, w których wykonaliśmy w ciągu siedmiu godzin podróż 20-milową. Wzdłuż drogi widzieliśmy sianie, załadowane materiałem budowlanym, przeznaczonym na budowę nowej kolei turkiestańsko-syberyjskiej, wielkie rezerwoary z naftą i t. d., a wszystko to przedstawiało straszliwy obraz zniszczenia. Ludzi nigdzie nie było widzieć, gdyż wszyscy schronili się w okolicznych chatkach.

W Aktjubińsku zakomunikowano nam telegraficznie, że zostaniemy wywiezieni do Konstantynopola. Poprosiłem, by pozwolono mi zobaczyć się z dwoma członkami mej rodziny, mieszkającymi w Moskwie. Pozwolono im wyjechać na spotkanie do Brjańska, gdzie postawieni zostali pod nadzorem agentów G.P.U. Bułanow, który stał na czele eskortujących mnie funkcjonariuszy G.P.U., usiłował przekonać mnie o wyższości Konstantynopola, jako miejsca azylu nad Alma Ata, gdzie dotychczas przebywałem. Oświadczyłem kategorycznie, że do Konstantynopola nie pojedę. Bułanow zatelegrafował niezwłocznie do Moskwy, gdzie na wszystko liczone, tylko nie na to, że mógłbym protestować przeciwko wyjazdowi z Rosji. Nasz specjalny pociąg sprowadzono na bocznicę i wkrótce znaleźliśmy się na malej, cichej stacyjce, gdzie pozostaliśmy przez dłuższy czas. Dzień mijał za dniem. Puste pudełka od konserw gromadziły się wzdłuż pociągu. Kruki i wrony przylatywały tłumnie na uczty, jakie przedstawiało dla nich wydanie resztek konserw. Lokomotywa z jednym wozem dojeżdżała codziennie na najbliższą większą stację, gdzie zakupywano aprowizację. Nasza rodzina cierpiała na grype, całymi dniami kasłaliśmy i... czekaliśmy. Czytaliśmy raz jeszcze Anatola France'a i historję Rosji Kłuczewskiego.

Moskwa debatowała tymczasem nad naszymi losami. Termometr wskazywał 38 stopni poniżej zera. Lokomotywa jeździła po małym torze i zpowrotem, chroniąc się w ten sposób przed mrozem. Graliśmy w szachy, a tymczasem fale radiotelegraficzne ustawicznie pytały, gdzie jesteśmy. Nie słyszeliśmy tych pytań, a gdybyśmy je byli słyszeli, odpowiedzielibyśmy: „Przywieziono nas tu w nocy i nie wiemy, gdzie jesteśmy. Gdzieś w okolicach Kurska”. Tak minęło 12 dni i 12 nocy.

W lutym Bułanow zakomunikował mi: „Mimo wszelkie usiłowania ze strony rządu moskiewskiego, rząd niemiecki waha się udzielić prawa azylu. Mam wobec tego rozkaz

przewiezienia was do Konstantynopola”. Odpowiedziałem, że dobrowolnie tam nie pojedę i że powtórzę to na granicy tureckiej. Bułanow odparł: „Nie zmieni to naszej decyzji. Wywieziemy was do Turcji”.

Po dwunastodniowym postoju wyruszyliśmy w dalszą drogę. Okręt „Kalinin”, na którym miałem odbyć dalszą podróż zamarzał i nawet łamacze lodów nie zdołały uwolnić go z żelaznych uścisków lodu. Przygotowano wobec tego okręt „Iljicz”, na którym bez innych pasażerów opuściliśmy Odesę około godziny pierwszej w nocy. Dnia 12 lutego przybyliśmy do Bosforu. Komisarzowi tureckiemu oświadczyłem, że przywieziono mnie do Turcji wbrew mej woli, gwałtem. Oświadczenie to pozostało jednak bez skutku. Po 22-ch dniach i 4.000 milach drogi przybyliśmy do Konstantynopola.

Ostatni i pierwszy

Dwaj Arciszewscy ministrami poczty polskiej

P. Kazimierz Chodorowski ofiarował p. ministrowi poczt i telegrafów cenny dokument z czasów kościuszkowskich, przedstawiający patent dla Jana Arciszewskiego na komisarza generalnego poczt koronnych i litewskich, nadany przez Tadeusza Kościuszkę w chacie pod Polanem, dnia 8 maja 1794 r.

Dziwnym zbiegiem okoliczności w 124 lata później pierwszym ministrem poczt i telegrafów w odrodzonej Polsce został działacz noszący to samo nazwisko. W ten sposób p. Tomasz Arciszewski, mianowany dnia 18 listopada 1928 r., stał się jakby bezpośrednim następcą Jana Arciszewskiego, ostatniego „komisarza poczt koronnych i litewskich Rzeczypospolitej Polskiej”.

Cenny dokument został ofiarowany przez p. ministra Miedzińskiego do muzeum pocztowego.

Port gdański wolny od lodów

GDANSK, 5.3. W dniu dzisiejszym dostęp do portu został uwolniony od zwałów lodu. Wskutek próby władz polskich rada portu wysłała łamacz lodu do Gdyni dla wyprowadzenia na morze statków szwedzkich, nafadowanych węglem.

Przykład dla Magistratu m. Łodzi

Kraków przejął na etat wszystkich robotników miejskich

KRAKÓW, 5.3. Na posiedzeniu Rady Miejskiej wczoraj wieczorem uchwalono statut robotników miejskich etatowych.

Według tego statutu wszyscy robotnicy miejscy przechodzą wstecz z dniem 1 maja 1928 roku na etat miasta i podlegają ogólnym przepisom o urzędnikach etatowych.

Rada Miejska uchwaliła statut jednogłośnie wśród burzliwych owacy na galerii i oklasków członków Rady Miejskiej.

Jest to pierwszy tego rodzaju statut o robotnikach etatowych w Polsce.

Królewicz „Alembik”

i Czarodziejka „Biała Główka”

Jak „suchy” Pruszków radzi sobie z prohibicją

Na tle toczącej się w Łodzi obecnie dyskusji co do wprowadzenia prohibicji u nas za przykładem Pruszkowa z pod Warszawy specjalnego posmaku nabiera następująca korespondencja z tego miasta, które zaprzęgało świecić przykładem całej Polsce.

„Trzeźwy Pruszków, unikat na ziemiach polskich, w amerykańskim tempie przystosował się do nowych przepisów prohibicyjnych.

Dawniej sprzedawano dobre rektyfikaty w kilku koncesjonowanych restauracjach, dziś obywateli zaopatrują się w podejrzaną siwuchę w sklepikach spożywczych, sodo-wiarniach, kawiarniach oraz w „lotnych knajpach”.

Oczywiście płacą znacznie drożej.

Poza tem istnieje wiele innych źródeł na-

jym przepisom o urzędnikach etatowych. Rada Miejska uchwaliła statut jednogłośnie wśród burzliwych owacy na galerii i oklasków członków Rady Miejskiej.

Kto ma dobre nogi i pragnie porządnie sobie podpić, ten sypie 3 kilometry do Utraty, gdzie rojno i gwarno. O północy, wracając pruszkowianem z pieśnią na ustach, sławiąc wyroby polskich rektyfikacji.

W sobotę po wypłacie, pijący Pruszków tłumnie wyjeżdża do stolicy. Z tej racji ostatni pociąg Warszawa—Pruszków zdobył sobie przydomek „wesolego”.

Od czasu wprowadzenia reformy ilość protokółów za pijaństwo zmniejszyła się o 10 do 15 procent, czyli wcale, jeżeli wziąć pod uwagę, że część pruszkowian pija poza obrębem miasta.

Matka Wilhelma II o b. cesarzu Niemiec

Rewelacyjne listy cesarzowej Wiktorji

Strącony władca, który korzystając z gościnności Holandji, zażywa błędnego spokoju, podtrzymywanego wyrazami miłości i oddania obozu monarchicznego, a nienaruszonego nienawiścią żywiołów rewolucyjnych w Niemczech, raz po raz jednak zostaje zaskoczony ciosami, wymierzonymi z wyrafinowaną pewnością, przyletnymi... z najbliższej strony. Wydanie III tomu „Myśli i Wspomnień” Bismarcka, pamiętniki Walderseege, Filipa Eulerburga i księżny Iszczyńskiej odsłoniły postać kajzera i odmalowały tajemnicę jego dworu przed tymi nawet, którzy umiemy zacisnąć oczy, by nie widzieć.

Nie brzębiało jeszcze wrażenie tych dokumentów historycznych, a oto znów ukazują się książki, pokrewne im choć całkiem odmiennego gatunku, jedyna w swym rodzaju: jej siłę morderczą Wilhelm II potrafił ocenić, skoro tylko przewidział jej możliwość. Pod redakcją Fryderyka Ponsonby'ego ujrzały w Londynie światło dzienne i — co ważniejsze — w najkrótszym czasie będą przetłumaczone na język niemiecki listy cesarzowej Wiktorji, małżonki cesarza Fryderyka i matki Wilhelma II-go, do swej matki, królowej angielskiej.

Rozdzwięk między Wiktorją, kobietą o dużym wykształceniu, wychowaną w liberalnych tradycjach angielskich, którym poddawał się również jej mąż Fryderyk, a najstarszym synem Wilhelmem, pupilem dziadka i wychowankiem Bismarcka, rósł z każdym rokiem, przeradzając się wreszcie w ostre antagonizm, wykluczający pojednanie.

Listy Wiktorji są doskonałym odbiciem tego tragicznego procesu: od łagodnej, trzeźwej oceny dziecka, przez krytyczne ujęcie cech młodzieńca, dochodzi matka do grzających oskarżeń i proroczych potępienia syna.

Pierwszą jej troską jest niedorozwój ręki Wilhelma: „Kalektwo to stanowi dużą trudność w jego wychowaniu i wywiera wpływ na jego charakter” — skarży się.

Niedługo potem niepokój jej nabiera konkretnych kształtów: „Wilhelm jest — pisze do matki w roku 1886 — równie ślepy i niedojrzały, jak obalamucony i niepowściągliwy w sprawach politycznych”. „Zapomina on (Wilhelm) o miłości i wdzięczności, dając się użyć, jako narzędzie przeciw swym rodzincom. Jest tak zarożumiały, że nie znosi nad sobą żadnej kontroli, prócz kontroli cesarza (ojca Fryderyka, będącego podówczas jeszcze następcą tronu) i tak podejrzliwy wobec każdego, kto całem sercem nie uwielbia Bismarcka, że niepodobniestwem byłoby nakłonić go do słuszniejszych poglądów... Choroba musi mieć swój przebieg...”

W tych warunkach nasuwa się groźne niebezpieczeństwo: choroba Fryderyka. Lekarze niemieccy zalecają operację, lekarz angielski Mackenzie jest jej przeciwny. Wilhelm nie zdradza najmniejszego z troskowania z powodu stanu ojca, nie tai natomiast nadziei swej na niedalekie osiągnięcie korony, na którą Fryderyk czekał całe życie.

W San-Remo u łóża chorego Fryderyka odbywa się konsylium najślawniejszych lekarzy. Wilhelm pędzi do San-Remo, by być

na niem obecnym. Wiktorja pisze o tych odwiedzinach w następujący sposób: „Był on (Wilhelm) nieprawdopodobnie brutalny, nie miły i arogancki po przybyciu do nas. Ale ja mu wyjaśniłam rzecz z dostateczną — sądzę — ostrożnością, tak, iż stał się całkiem uprzejmym, sympatycznym i — jak na niego — życzliwym”.

W kilkanaście miesięcy potem Fryderyk — w międzyczasie cesarz — zamknął oczy. Pierwszą myślą Wilhelma, nowego władcy, było przeszkubanienie żałobnego zamku, by zagarnąć papiery zmarłego (Wiktorja miała widać fakt ten żywo w pamięci, gdy przed śmiercią nakazała zaufanemu człowiekowi wywiezienie swych listów!). Zachowanie się jego wobec straty ojca charakteryzuje list Wiktorji, w trzy miesiące po pogrzebie pisany. „Od chwili naszego strasznego niebezpieczeństwa nie poświęcił on ani jednego dnia spokojnemu smutkowi, lub trochę o swą matkę. Opanował go nieustępowy szal wizyt, przyjęć, uczt, podróży, parad, manewrów, polowań i życia towarzyskiego”.

Ostatni wreszcie fakt dopełnia miarę spowinowatej ambicji i głębokiego bólu Wiktorji. Profesor Geffcken, przyjaciel cesarza Fryderyka, wydał jego pamiętnik z czasów wojny prusko - francuskiej. Bismarck, przeciwnik Fryderyka, natychmiast złożył Wilhelmowi II raport (przedrukowany w piśmie urzędowym), w którym, mówiąc o sympatiach Fryderyka dla zaprzyjaźnionego z Francją dworu angielskiego, rzuca na zmarłego cień zdrady państwowej. Wilhelm II nie zareagował bynajmniej na to publiczne oczernienie pamięci ojca. Z pod pióra zrozpaczonej i oburzonej Wiktorji wyrwywały się wtedy listy o tragicznej sile wyrazu: „Co może

myśleć i czuć, widząc, iż mój własny syn znie wagę, wyrządzoną pamięci ojca i godności matki toleruje i popiera!”

Nastąpiło oddawna zapowiadające się całkowite zerwanie między matką a synem. Z oddali Wiktorja śledzi bacznie działalność Wilhelma II-go. Słowa jej stopniowo tracą subiektywną treść, nabierając obiektywnej ważności. W roku 1890 pisze ona: „Oceniam pierwszy rok jego panowania: błąd na błędzie, klęska po klęsce, ani jednego większego, szlachetniejszego czynu!...” A dalej: „Wilhelm jest człowiekiem niedojrzałym, popełnia on błędy, które przerażają. Jest on zachwycony sobą, a pochlebstwo, stale mu towarzyszące, każe mu uważać siebie za geniusza. Czem się to skończy?... Obawiam się, że państwo niemieckie czekają ciężkie czasy. Jest on (Wilhelm) w najwyższym stopniu despotyczny i kapryśny w swych instynktach — w ten sposób dziś już rządzić nie wolno!...” Zdaje się, że cesarz niemiecki zamienił się w rodzaj cara, Niemcy mają być rządzone... ukazami!” Z bezlistną ironją wypowiada się Wiktorja o mądrości oratorskiej Wilhelma II-go: „Wilhelm znów przemawiał ze zwykłą fanfaronadą”. Uważa ona, że przemówienia jego krzewią w Niemczech „próżność, zarożumiałość i szowinizm aż do śmieszności” i kończy bez ogródek: „Chciałabym, aby mu nakładano kaganiec na usta we wszystkich okolicznościach, kiedy można publicznie występować.”

Listy cesarzowej Wiktorji, zawierające oskarżenie, przeciwne prawu natury, lecz zgodne z wyrokiem historii, są zjawiskiem, które wymaga głębokiego i wszechstronnego zastosowania.

KRONIKA

Środa, 6 marca, Marcjana.
Czwartek, 7 marca, Romualda M.

TEATRY.

Teatr Miejski — „Pigmalion”.
Teatr Kameralny — Kokoty z towarzystwa.
Teatr Popularny — Romeo i Julja.

CO GRAJĄ DZIS W KINACH:

Apollo — Spowiedź szesnastoletniej.
Bajka — Hrabina Paryża.
Casino — Adjutant Cara.
Capitol — O czym się nie mówi rodzicom.
Corso — Złodzieje hotelowi.
Czary — Na stokach cytadeli.
Dom Ludowy — Gdy mężczyzna się budzi.
Era — Człowiek z biczem.
Grand-Kino — Egzotyczna kochanka.
Luna — Mogiła wśród lodowców.
Miejskie Kino Oświatowe — Chata Wujka Toma.
Mimoza — Burza.
Odeon — Król ułanów.
Palace — Arcyzłodziej z Damaszku.
Resursa — Biała sonata.
Splendid — Ponad śnieg.
Spółdzielnia — Skrzydła.
Słońce — W ogniu i potokach krwi.
Victoria — W porywie zmysłów.
Wodewil — Księżniczka Dunaju.
Zachęta — Gehenna zdradzonego męża.

Zmiany w starostwie powiatowym

Jak się dowiadujemy, dotychczasowy zastępca Starosty Łódzkiego na powiat p. dr. Banasz został przeniesiony do Torunia na stanowisko inspektora starostw.

Na miejsce p. dr. Banasza zastępcą Starosty Łódzkiego został zamianowany dotychczasowy zastępca Starosty Brzezińskiego, p. Kocul, który w dniu wczorajszym objął urządowanie.

Wzrost kosztów utrzymania

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie komisji notyfikującej zmianę kosztów utrzymania w Łodzi.

Posiedzeniu temu przewodniczył naczelnik wydziału zdrowia dr. Skalski.

Komisja, po zapoznaniu się z materiałem obliczyła, że koszty utrzymania w lutym w porównaniu z m. styczniem wzrosły w Łodzi o 2,33 procent. Na wzrost kosztów utrzymania wpłynęło podwyższenie cen na ziemniaki, masło, wędliny, słoninę, jaja, węgiel i madepolam. Staniały natomiast: chleb, kasza i mięso wołowe.

Stawki komornego w marcu

Mieszkania jedno-izbowe złożone z jednego pokoju i kuchni lub samego pokoju bez kuchni płać w marcu b. r. 61% komornego podstawowego. Za jednego rubla przedwojennego podstawowego komornego lokator w ten sposób płaci 1 zł. 65 gr. Oprócz czynszu opłaca lokatorzy takich mieszkań opłaty dodatkowe, za wodę i nieczystości. Wszystkie inne natomiast komorniczy płać 100% komornego podstawowego bez żadnych opłat dodatkowych.

Wycieczki

Związku Strzeleckiego na P. W. K.

Związek Strzelecki okręgu łódzkiego wystosował do dyrekcji Powszechnej Wystawy Krajowej pismo, zamawiające miejsca w czasie od 1-go czerwca do 1-go sierpnia na 48 wycieczek strzeleckich, które wyjeżdżają na Powszechną Wystawę Krajową.

Z Miejskiej Galerji Sztuki

Onegdaj, wobec przepełnionej sali red. „Przeglądu Artystycznego” — p. F. Lubieżyński, wygłosił interesujący odczyt o medjalnym malarstwie Gruzewskiego oraz o technikach okultyzmu, zaś p. Grywińska recytowała improwizacje artysty. Ze względu na liczne życzenia zwiedzających wystawę, p. Lubieżyński wygłaszać będzie codziennie, o godz. 6-ej konferencje literackie na temat powyższy.

Obecna 49 wystawa prac zbiorowych M. Oleya, Malickiego i Gruzewskiego oraz łódzkich artystów spotkała się z uznaniem prasy i miłośników sztuki.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: M. Epstein (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenblum (Cegielińska 12), Suk. Gorfina (Wschodnia 54), J. Koprowski (Nowomiejska 15),

Kontrola nieruchomości

Komisje sanitarne rozpoczęły swoją działalność

Zgodnie z obwieszczeniem Magistratu i Starostwa Grodzkiego, w dniu wczorajszym specjalne Komisje sanitarne przystąpiły do kontroli wykonania w posesjach miejskich wydanych zarządzeń, dotyczących doprowadzenia do porządku urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych oraz usunięcia z podwórz, ścieków i dachów nagromadzonego śniegu i lodu.

Stosownie do liczby istniejących Miejskich Dozorów Sanitarnych, urzęduje osiem komisji kontrolnych. W skład każdej komisji wchodzi: lekarz sanitarny, kontroler sanitarny danego okręgu oraz przedstawiciel Policji Państwowej.

W wypadkach stwierdzenia, iż właściciele względnie administratorzy nieruchomości nie wypełnili wydanych zarządzeń, spiswane są protokoły, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności administracyjno-karnej. Niezależnie od tych kar, Starostwo Grodzkie zarządzi wobec opornych wykonanie niezbędnych zarządzeń na ich koszt, powstałe zaś z tego powodu wydatki — ściągane będą w drodze przymusowej.

Ofiarność robotników łódzkich nie zna żadnych przeszkód

Złoty łańcuch litościwych serc powiększył się znowu o kilkadziesiąt nazwisk

Ofiarność czułych na nieszczęście robotników łódzkich nie ustaje ani na chwilę.

Codziennie do skromnej izdebki chorej matki s. p. Edwarda Ciesińskiego przychodzą grupki robotników, przynoszących datki, zebrane w fabrykach.

Dziś umieszczamy nową listę składek, zebranych w ciągu ostatnich dwu tygodni.

Z firmy M. Glazera, oddział przedziałni 42 zł. 80 gr. Z firmy M. Glazera, oddział tkalni 23 zł. 40 gr. Z firmy Scheiblera — 95 zł. 40 gr. Z firmy Klajmana 80 zł. 85 gr. Z firmy Fajermana 60 zł. Z firmy Kajzerbercha 70 zł. 10 gr. Z Widzewskiej Manuf. z nowej tkalni 225 zł. Z firmy Geyera, przedziałni — 818 zł. 60 gr. Z firmy Agiński i Lieberman — 53 zł. Z firmy Poznański (bielnik mokry) 23 zł. 50 gr. Z firmy Bromberga 41 zł. 80 gr. Z firmy Hoffrichtera, wykończalnia i oddział mechaniczny 56 zł. Z firmy P. Szulca 78 zł. 40 gr. Z Łódzkiej Manuf. Pluszowej, oddział przygotowawczy i tkalnia 171 zł. Od pracowników „Republiki 30 zł. Z firmy Allart, Rousseau 18 zł. 47 gr. Od pracowników szpitala Radogoszcza 74 zł. 50 gr. Z firmy Hoffrichtera, oddział tkalni i przedziałni 271 zł. Z firmy Basiewicz, Kagan 36 zł. 30 gr. Z firmy Biederman i sp. 47 zł. 50 gr. Z firmy Robert Gliszke 35 zł. Z firmy Leder i Hajman 225 zł. 70 gr. Z firmy Schwei-

kert 28 zł. 20 gr. Z firmy Gopen i Gutman 37 zł. Z firmy Goshanta 76 zł. 80 gr. Z firmy Geyera, tkalnia elektryczna 220 zł. 35 gr. Z firmy Poznańskiego, oddz. druk. i rytow. dołóż. do sumy 60.50 jeszcze 14 zł. Z firmy Szejnrok 59 zł. 50 gr.

Z firmy Czamański 20 zł. Od pracowników fizycznych Kasy Chorych 114.50. Od personelu Kasy Chorych Rudy-Pabjanickiej 25.60. Z firmy Kower 122.29. Niewiadomi panowie złożyli 15 zł. Z Polskiego Związku przesłane ze składek robotników Widzewskiej Manufak. 56.80. Ze związku klasowego pracowników Kasy Chorych 441 zł. Od pracowników z gazowni miejskiej pierwsza składka już była ogłoszona 46.90, druga zł. 254.30, razem 301.20. Od bezrobotnego A. Kowalskiego 50 gr. Z firmy M. Silberstein zł. 201.20. Z firmy J. K. Poznańskiego zł. 78.50. Z firmy Poznański, oddział mechaniczny i oddział przygotowawczy 147 zł. 10 gr. Z firmy Stajnborg i Spiewak, z oddziału farbiarni zł. 44.35. Z firmy Zech Schliel i S-ka zł. 54.10. Z firmy N. Prywes zł. 52.30. Z firmy K. Eiserta z wykończ., cerow. i warszt. mechanicznych zł. 176.20. Z firmy Leonhardta zł. 619. Robotnicy firmy Hersztenberg i Halbersztat zamiast wieńca na grób złożyli zł. 183.50. Związek Majstrów Fabrycznych zł. 701.10.

BUDOWA ELEKTROWNI W KALISZU

przy pomocy szwedzkiego kapitału

Zniszczony na skutek działań wojennych Kalisz wraca powoli do dawnych form.

Akcja rozbudowy posuwa się naprzód w tempie przyspieszonym. Brak jednakże kapitału nie pozwala miastu na przeprowadzenie najpilniejszych a niezbędnych inwestycji.

Zarówno przedstawiciele miasta, jakoteż reprezentanci stowarzyszenia poszkodowanych wojną obywateli stale interweniują u władz rządowych w kierunku uzyskania kredytów na rozbudowę miasta.

Ponieważ Kalisz rozwija się, zwiększają się więc jego potrzeby. W chwili obecnej istniejąca w mieście elektrownia nie może zaspokoić potrzeb i wymagań mieszkańców.

Niejednokrotnie też poruszano sprawę rozszerzenia elektrowni i jej rozbudowy. Na przeszkodzie stanął znowu poważny brak kapitału.

Z pomocą miastu pospieszył kapitał szwedzki. Jedno mianowicie z przedsiębiorstw szwedzkich zdecydowało się podjąć budowę nowej wielkiej elektrowni dla Kalisza. Z tym koncernem kapitalistów szwedzkich Magistrat kaliski zawarł już umowę. — Przedsiębiorcy rozporządzają kapitałem 5 milionów zł., które udzielone zostaną miastu w formie pożyczki długoterminowej.

Pozatem Magistrat kaliski zabiega u rządu o pozyskanie kredytów na ten cel.

Roczne Walne Zebranie Członków Czynnych Łódzkiego Ogniska Polskiej YMCA

W sobotę, dnia 2-go marca odbyło się roczne Walne Zebranie członków czynnych polskiej Y. M. C. A. w Łodzi.

Obradom przewodniczył dr. A. Grohman, prezes Y. M. C. A., i z jego sprawozdania dowiedzieliśmy się bardzo ciekawych szczegółów o działalności i wynikach rocznej pracy tej instytucji.

Oto kilka danych. Ogólna liczba członków wynosiła 1.049 osób. Członków uczestników było 793, którzy brali czynny udział w działach: Towarzystwo-Społeczny, Oświatowy i Wychowania fizycznego.

Dział Towarzystwo-Społeczny organizował odczyty, koncerty, przedstawienia teatralne, posiada bibliotekę, czytelnię pism i salę bilardową.

Dział Oświatowy daje możność członkom YMCA w Łodzi uzupełnić znajomość praktyczną swego rzemiosła wiedzą teoretyczną, np. na kursach kreślenia technicznych: stolarskim, metalowym, budowlanym, albo daje całkowitą znajomość praktyczną i teoretyczną danego zawodu np. na kursach radiotechnicznych lub kierowniczych samochodowych.

W swych pracach i dążeniach Dział Oświatowy utrzymuje łączność i korzysta ze wska-

zówek Kuratorium Okręgu Szkolnego i Ministerstwa Oświaty. Najdonioślejszym wynikiem tej współpracy było otwarcie w roku 1928 Szkoły Majstrów Budowlanych, której dyrektorem został p. inż. Kowalski. Poza kursami zawodowymi znakomicie spełniają swe zadanie kursy języków obcych, ułatwiające poznanie mowy i organizacji życia najpotężniejszych narodów świata. Ilość członków w Dziale Oświatowym, łącznie ze słuchaczami, którzy ukończyli w roku ubiegłym kurs szoferski wynosiła 798 osób.

Aczkolwiek Dział Wychowania Fizycznego nie posiada dostatecznych warunków do rozwoju w myśl zasad YMCA, jednak wszyscy interesujący się sportem przynajmniej muszą, że w tych sportach, i w tych dziedzinach wychowania fizycznego, które YMCA uprawia, członkowie jej zajmują na terenie Łodzi przodujące miejsca.

Sprawozdanie kasowe w zastępstwie nieobecnego skarbnika p. dyr. Szulborskiego, referował p. dyr. Sezefer.

Po skończonych obradach dyr. Ogniska Łódzkiego, p. Rounds wygłosił referat o „Nowoczesnym Chinach”. — Na tem zebranie zakończono.

Doraźna pomoc opałowa dla bezrobotnych

Jak nas informuje Urząd Wojewódzki, w związku z ostatnią klęską mrozów, władze centralne na wniosek Urzędu Wojewódzkiego wyasygnowały w dniu wczorajszym znaczną sumę na doraźną pomoc opałową dla bezrobotnych.

Przeprowadzenie akcji węglowej przekazane zostało władzom komunalnym ośrodków przemysłowych na terenie Województwa Łódzkiego.

Wypłata zasiłków przedłużona

Zgodnie z wnioskiem funduszu bezrobotnych, przedłużony został okres zasiłków dla bezrobotnych do 17 tygodni.

Zasiłki dotyczą bezrobotnych Łodzi i najbliższych okolic według wniosku funduszu bezrobotnych.

Taksówki muszą posiadać książki zażaleń

Magistrat m. Łodzi — Wydział Przedsiębiorstw Miejskich — w myśl § 11 Przepisów o eksploatacji dorożek samochodowych w Łodzi — wzywa wszystkich właścicieli dorożek samochodowych do złożenia w celu kontroli w terminie do dnia 10 marca 1929 roku Książek Zażaleń.

Winni nieprzedłożenia w oznaczonym terminie wspomnianych książek — płacić będą kary, przewidziane w § 22 powołanych Przepisów, t. j. zł. 15 w każdym poszczególnym wypadku.

Izolowanie więźniów małoletnich

Jak się dowiadujemy, w tutejszych kołach sądowych wkrótce ukaże się rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości, dotyczące aresztu prewencyjnego dla małoletnich przestępców. Miał takich aresztów, mają być urządzone specjalnie na ten cel przeznaczone schroniska. W chwili obecnej, często zwłaszcza na prowincji, młodociani przestępcy zamknięci są razem z dorosłymi, co oczywiście działa bardzo ujemnie na stan i rozwój charakteru więźnia. Na mocy tego rozporządzenia, projektuje się w wypadkach, jeżeli schroniska nie mogą być zorganizowane, utworzenie oddzielnych pomieszczeń więziennych dla młodocianych przestępców.

Miejski Kinematograf Oświatowy

WODNY WYDEŁ (rog Rokiciński)

Od wtorku, dnia 5. III. do 11. III. 1929 r. w. Epopea filmowa nieśmiertelnego dzieła Adama Mickiewicza

Pan Tadeusz

Następny program: Chata Wujka Toma

Początek seansów dla dorosłych o godz. 18.45 i 21. w soboty i w niedziele 16.45, 18.45 i 21. Początek seansów dla młodzieży o g. 15-ej i 17.-, w soboty i niedziele o 13 i 15-ej.

Co usłyszymy dziś przez radio

- 11.56 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astro-nom., hejnał z wieży Marj. w Krakowie, kom. lotn.-meteor.
- 12.10—12.30 Program dla dzieci wiejskich. p. Henryk Ładosz opowie szereg bajek.
- 12.30—12.55 Koncert z płyt gramofon.
- 13.00 Kom.: roln., meteor., oraz transm. z Krak. notowań giełdy zboż. krak.
- 15.10 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Rzym starożytny” (Dział „Historja”) — prof. Jan Jakubowski.
- 15.50 Koncert płyt gramofonowych.
- 17.00 Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P. p. t. „Nowe prądy” w metodyce prac piśmiennych — prof. Władysław Szyszkowski.
- 17.25 „Skrzynka pocztowa” — dr. Marjan Stepowski.
- 17.55 Koncert.
- 18.50 Rozmaitości.
- 19.10 Odczyt z działu „Krajoznawstwo” p. t. „Puszcza jodłowa” — prof. January Kołodziejczyk.
- 19.35 „Skrzynka pocztowa rolnicza” — inż. Wacław Tarkowski.
- 19.56 Sygnał czasu z Warsz. Obserwatorium Astronomicznego.
- 20.10 Koncert kameralny.
- 21.35 Literacki wieczór autorski. Transmisja z Krakowa.
- 22.30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza”.

Groźny pożar przy ulicy Brzezińskiej

Pastwą ognia padła fabryka M. N. Cytryna

Straty wynoszą około 30.000 dolarów

Wczoraj około godziny 11-ej przed poł. Centrala Straży Ogniowej została zaalarmowana pożarem, który wybuchł przy ul. Brzezińskiej Nr. 50.

Przybyli natychmiast I i II oddział straży ogniowej przekonał się, że płonie apretura, należąca do M. N. Cytryna.

W chwili przybycia straży ogniowej cały 3-piętrowy gmach fabryczny stał w płomieniach.

Pożar został spostrzeżony przez buchaltera firmy p. Gancę, który będąc na II piętrze jednego z oddziałów fabrycznych, zauważył, że kurz, znajdujący się na ziemi zaczął się palić płomieniem i z błyskawiczną szybkością przerzucił się na pasy transmisyjne, obejmując całą salę fabryczną.

Widząc niebezpieczeństwo, udał się do telefonu, w celu zaalarmowania straży, w międzyczasie zaś robotnicy, zatrudnieni na tym oddziale, usiłowali przy pomocy aparatów „Minimax” pożar zlokalizować, co się jednak okazało bezskutecznym.

Wobec tego robotnicy rzucili się na ratunek leżących towarów, zrzucając takowe przez okna na podwórze, dzięki czemu przyczynili się do niedopuszczenia rozszerzenia się pożaru.

Przy tych czynnościach zostali poparzeni robotnicy: Salomon Nachmanowicz, zamieszkały przy ul. Brzezińskiej 50 i Józef Walczak (Brzezińska Nr. 37), oraz ulegli poparzeniu lżejszemu trzej inni robotnicy.

Wreszcie przybyłe na miejsce pożaru oddziały: Ia, I, II, III i VI podjęły energiczną akcję ratowniczą, lecz w trakcie tego II i III piętro stanęły w płomieniach.

Dzięki energicznemu i celowemu kierownictwu komendanta straży dr. Grohmana udało się straży ogniowej plonący gmach uratować od zupełnego zniszczenia.

Wśród robotników sąsiednich domów mieszkalnych powstała nieopisana panika, którzy dobytek swój z mieszkań prywatnych wynosili, zrzucając takowy na ulicę i pobliskie posesje.

Akcja straży była zbyt utrudniona wskutek tego, że wozy strażackie nie mogły wjeżdżać w podwórze plonącej fabryki, ponieważ brama wjazdowa jest zaledwie półtorametrowej szerokości.

Wszelki ruch kołowy wobec tego musiał być na tym odcinku wstrzymany, jak również akcja była utrudniona, wskutek braku wody w całej okolicy i straż ogniowa zmuszona była czerpać wodę z fabryk Poznańskiego i Rosenblata.

Po uciążliwej pracy udało się jednak straży ogniowej około godziny 2-ej w południe grożące niebezpieczeństwo oddalić. Drugie i trzecie piętro fabryki zupełnie spłonęły.

Wszystkie znajdujące się na piętrach tych maszyny są zupełnie zniszczone, jak również na I-em piętrze i na parterze maszyny zostały uszkodzone przez wodę.

Jak komunikuje nam zarząd fabryki, straty wynoszą około 30. 000 dolarów, a towary były ubezpieczone na bardzo niską cenę.

Na miejsce pożaru przybyło kilka oddziałów policji, które utrzymywały porządek, niedopuszczając do zbliżenia się do pożaru niepowołanych osób, oraz wstrzymywały wszelki ruch kołowy i tramwajowy.

Popis gimnastyczny „Sokoła”

W nadchodzącą niedzielę, t. j. 10 marca r. b. w sali Zjednoczonych Zakładów Scheiblera i Grohmana przy ul. Przedzalnianej 68, odbędzie się urządzany przez Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, gniazdo Łódź III, przy współudziale gniazd łódzkich popis gimnastyczny „Sokoła”.

Program popisu gimnastycznego składać się będzie z lekcji gimnastycznej, ćwiczeń złotych druhów i druchen, chłopców i dziewcząt, ćwiczeń na drążku i poręczach, piramid skoków przez konia (druhów i druchen), przewrotów chłopców, szermierki, boksie oraz walk francuskich.

Powyższy popis gimnastyczny, jak się do wiadomości, będzie poniekąd egzaminem sokolstwa Polskiego przed społeczeństwem łódzkim ze swej pracy nad racjonalnym rozwojem fizycznym synów i córek naszej Ojczyzny.

Początek popisu gimnastycznego punktualnie o godz. 15-ej. Bilety w cenie zł. 3 i 2 (siedzące) oraz po 1 zł., a dla uczącej się młodzieży po 50 gr., są do nabycia w sekretariacie gniazd łódzkich.

tem.

Przybyli również na miejsce pożaru starosta grodzki p. Strzeziński, wojewódzki komendant policji dr. Torwiński, zastępca jego nadkomisarz Dąbrowski, komendant miasta Elsser-Niedzielski, oraz kierownik III-go komisariatu Wilczyński.

O godz. 2.30 po poł. na miejscu pozostał jeszcze I-a oddział straży ogniowej, który po stwierdzeniu niemożności dalszych wybuchów pożaru wyjechał do koszar.

Jak się dowiadujemy, firma M. N. Cytryn własnych towarów w fabryce nie posiadała, a wszelkie towary, które uległy zniszczeniu, należały do różnych przemysłowców, którzy towary swe wysyłali do apretury.

Dopiero przed dwoma tygodniami w tejsze fabryce i z tegoż powodu wybuchł również pożar, który jednak udało się wówczas w zarodku zlikwidować.

Krwawe zajście przy ulicy Północnej

Terorem zmusza się pracowników krawieckich do zaprzestania pracy

Od dłuższego już czasu trwa strajk pracowników krawieckich. Ponieważ nie wszyscy pracownicy zastosowali się do uchwał strajkowych, lotne komisje strajkujących odwiedzają wszystkie zakłady krawieckie, by zmusić lamistraszków do przyłączenia się do akcji strajkowej.

W skład jednej z komisji weszli: Szlama Berunszajn, Hil Głowacz i Hersz Gerszonowicz.

W dniu wczorajszym komisja ta odwiedziła między innymi zakład krawiecki Moszka Miodownika, mieszczący się przy ul. Północnej 9. Spostrzegłszy tam obecność jednego

z pracowników niejakiego Chaima Gersza, zamieszkałego przy ul. Wschodniej 29, skłonił go do wyjścia z nimi na podwórce, celem omówienia akcji strajkowej.

Gersz, wyszedłszy z nimi na podwórce, został napadnięty przez delegatów, którzy zaczęli obijać lamistraszkę laskami. Gersz, zalewając się krwią, padł na ziemię. Mimo wolni świadkowie tego zajścia, widząc Gersza, leżącego na ziemi bez przytomności, zawezwali policję oraz pogotowie ratunkowe.

Głowacz, Gerszonowicz i Berunszajn odprowadzono do V komisariatu P. P., gdzie spisano im protokół.

Łódź poszkodowana na pół miliona złotych

Lwowska firma B. Jachnes zbankrutowała

Organizacje kupieckie tutejsze zostały zaalarmowane wiadomością o bankructwie jednej z najpoważniejszych firm we Lwowie B. Jachnesa.

Firma ta już od całego szeregu lat dokonywała transakcyj w Łodzi, zakupując na każdy sezon różne towary manufakturowe na setki tysięcy złotych i zawsze wywiązywała się ze swych zobowiązań.

W dniu wczorajszym naeszła wiadomość do Łodzi, że firma B. Jachnes popadła w

trudności płatnicze, dopuszczając wszystkie weksle do protestu.

Jak się dowiadujemy, weksle, znajdujące się od firmy tej w posiadaniu łódzkich kupców i przemysłowców, które zostały już zaprotastowane, wynoszą przeszło pół miliona złotych.

W sprawie powyższej odbędzie się w najbliższych dniach posiedzenie wierzycieli, którzy naradzać się będą w jaki sposób wyegzekwować należne od firmy B. Jachnes we Lwowie należności.

ZAMACH SAMOBÓJCZY

współwłaściciela firmy Baumgarten i S-ka

W dniu wczorajszym pogotowie ratunkowe wezwane zostało na ul. Nawrot 72 do mieszkania współwłaściciela firmy Baumgarten i S-ka, p. Juskiewicz, który zażył jakiegoś trucizny.

P. Juskiewicz nie przybył mianowicie do pracy wbrew zwyczajowi, co współwłaścicielowi nasunęło przypuszczenie, że p. Juskiewicz uległ jakiemuś wypadkowi.

Wydelegowany do mieszkania p. Juskiewicza współpracownik firmy Baumgarten i

S-ka (Piotrkowska, 91), nie mogąc się dopuścić, wezwał śluszarza, który drzwi otworzył. Wówczas oczom jego przedstawił się straszny widok. Na kanapie z pianą na ustach leżał w stanie nieprzytomnym Juskiewicz, dając słabe oznaki życia.

Wezwany lekarz pogotowia oraz lekarze prywatni starają się utrzymać denata przy życiu.

Przyczyną desperackiego kroku był rozstrój nerwowy.

Napad bandycki na szosie pod Ujazdowem

Dwóch złoczyńców obrabowało rowerzystę

Onedaj w godzinach wieczornych szosa prowadząca z Ujazdowa do Tomaszowa Mazowieckiego jechał na rowerze 18-letni Mieczysław Świątek, mieszkaniec Tomaszowa.

W pewnej chwili, gdy Świątek zbliżał się do lasu, z przydrożnego rowu wyskoczyło 2 osobników, którzy polecili Świątkowi zatrzymać się.

Gdy chłopiec w obawie przed nieznanymi osobnikami ruszył szybko naprzód, osobnicy ci puścili się za nim w pogoń. Ujęli go, a

następnie poczęli go okładać drewnianymi pałkami po głowie.

Gdy Świątek zalany krwią padł na ziemię nieprzytomny, osobnicy ci rewidowali jego kieszenie, lecz nic nie znalazzy, zabrali rower i biegli w stronę lasu.

Późnym wieczorem na wciąż nieprzytomnego chłopca, natknęli się przejeżdżający wieśniacy, którzy przewieźli go do Tomaszowa i umieścili go w szpitalu.

Komuniści przed sądem

4 i 2 lata więzienia za antypaństwową działalność

W dniu 5 listopada 1928 roku przodownik policji państwowej Józef Włodarczyk i posterunkowy Konstanty Polesiak zatrzymali przy zbiegu ulicy Brzezińskiej i Placu Kościelnego niejakiego Joska Przepiórkę, przy którym w czasie osobistej rewizji znaleziono okólnik o antypaństwowej treści.

6-go listopada roku ubiegłego posterunkowy służby śledczej Franciszek Popławski, pełniący służbę obserwacyjno-patrołową w obwodzie XIV komisariatu natknął się około godziny 2-ej w nocy w okolicach ul. Napiór-kowskiego i Lubelskiej na młodego człowieka, który niósł paczkę większych rozmiarów.

Ujętym okazał się Mojżesz Szwarz, a w paczce zaś znajdowały się odezwy komunistyczne.

Również w dniu 6 listopada roku ubiegłego o godzinie 12.30 w nocy przy ulicy Zakątnej dwaj funkcjonariusze urzędu śledczego Jan Świętochowski i Bolesław Gaik przytrzymali podejrzanego zachowującego się młodzieńca, który jak się okazało był Abram Michał Pejzner. Podczas osobistej rewizji przy Pejznerze znaleziono sztandar z napisem: „Precz z mordownią na Gdańskiej. Niech żyje komuna”.

Sprawę powyższą rozważał Sąd Okręgowy w dniu wczorajszym pod przewodnictwem sędziego Illicza i skazał 20-letniego Abrahama Pejznera na 4 lata domu poprawy, 18-letniego Mojżesza Szwarca na 2 lata domu poprawy, zaś 28-letniego Joska Przepiórkę uniewinniono.

TEATR MIEJSKI

„Pygmalion”

z Al. Węgierką i St. Jarkowską

grany będzie dziś o godz. 8.30 wieczorem po cenach popularnych.

„Hinkeman” z A. Sochą

Potężny proletariacki dramat E. Tollera dany będzie jutro, oraz w sobotę i w niedzielę o godzinie 4-ej po południu po cenach popularnych.

„Cudowny pierścień”

W niedzielę o godzinie 12-ej w południe po cenach najniższych po raz 3-ci barwna i efektowna bajka dla dzieci J. Warneckiego p. t. „Cudowny pierścień”. Bilety już do nabycia w Kasie Zamawiań.

Premjera

„To, co najważniejsze”

W piątek premjera głosnej 4-aktowej sztuki Mikołaja Jewreinowa „To, co najważniejsze” w inscenizacji i reżyserji K. Tatar-kiewiczza.

Świetna ta sztuka, dzięki oryginalności swej formy i śmiałości założeń autora, stanowi punkt wyjścia dla wielu eksperymentalistów, uważających „To, co najważniejsze” za swój idealny wzór.

Premjera dana będzie na jubileusz 45-cio letniej chlubnej pracy artystycznej zasłużonej i utalentowanej artystki Marii Dąbrowskiej. W głównej roli męskiej J. Bonecki.

W innych rolach wystąpią pp.: Stefanja Jarkowska, Irena Horecka, Iza Faleńska, Wanda Jakubińska, Marja Żabczyńska, Franciszek Brodniewicz, Jerzy Chodecki, Antoni Kliszewski, Jan Mroziński, Władysław Staszewski i Ludwik Tatarski.

Pozostałe bilety nabywać można w Kasie Zamawiań w cukierni Gostomskiego.

TEATR KAMERALNY

Dziś po raz ostatni „Kokoty z towarzysztwa”.

Jutrzejsza premjera

„Poławiacze cieni” z Al. Węgierką

Jutro, t. j. w czwartek premjera głosnej interesującej sztuki J. Sarment'a w przekładzie dyr. Bolesława Górczyńskiego „Poławiacze cieni”.

Oparta na głębokim podłożu psychologicznym „komedia” ta posiada wysokie wartości sceniczne i literackie, które uwypukla jeszcze reżyserja A. Węgierki, krejującego równocześnie główną rolę męską.

Obsadę sztuki stanowią pp.: Lubieńska, Dunajewska, Kijowski, Lenk, Opolska. Dekoracje przygotowuje K. Mackiewicz. Bilety w Kasie Zamawiań.

W sobotę o godzinie 5-ej po południu po cenach znizowanych „Sekretarka Pana Prezesa” z St. Jarkowską.

Jubileusz Marii Dąbrowskiej

W piątek, dnia 8 marca Teatr Miejski obchodzi uroczystości święto 45-lecia pracy scenicznej świetnej artystki charakterystycznej Marii Dąbrowskiej.

Niewątpliwie zechcą zamanifestować swoje uznanie dla cenionej i lubianej artystki, która nieraz zapisala się w pamięci bywalców swoimi znakomitami kreacjami.

TEATR POPULARNY

Ogrodowa 18.

Przepiękna tragedia klasyczna Szekspira „Romeo i Julia” grana będzie jeszcze tylko 4 razy, t. j. dziś w środę, czwartek i piątek o godz. 8.20 wiecz.

W sobotę premjera słodkiego melodramatu francuskiego „Dwie Sieroty”, cieszącego się przed kilku laty olbrzymim powodzeniem na scenie naszej. Porywająca treść i wysoce interesująca akcja trzyma widza w nieustannym napięciu dając wiele emocji. Pierwszorzędna obsada pod reżyserją p. Dębica zapewnia nas o wysokim poziomie artystycznym.

Bilety do nabycia w kasach teatru przy ul. Ogrodowej 18 i w kwaciarni B-ci Dymkowskich, Plac Kościelny Nr. 4.

TEATR W SALI GEYERA, Piotrkowska 295

W sobotę, o godz. 8.20 wiecz. i niedzielę o godz. 4.30 po poł. i 8.20 wiecz. powtórzoną zostaje premjera ubiegłego tygodnia pięknej tragedji klasycznej „ROMEO i JULIA” Wiliama Szekspira. Zapewne te trzy ostatnie przedstawienia tego arcydzieła ściągają tłumnie publiczność. Bilety sprzedaje już kasa teatru, Piotrkowska 295.

PRZEDSTAWIENIA SZKOLNE

Dziś o godz. 4 po poł. drugie przedstawienie dla młodzieży szkół średnich po cenach najniższych od 50 gr. do 1 zł. na którym odegraną zostanie tragedia Wiliama Szekspira „ROMEO i JULIA”. W ten sposób młodzież szkolna będzie miała sposobność poznania tego arcydzieła literatury klasycznej.

Bilety sprzedaje na to przedstawienie tylko kasa teatru przy ul. Ogrodowej Nr. 18.

Film

Kino „Palace”.

ARCYZŁODZIEJ Z DAMASZKU.

Na tle przepięknej wystawy, olśniewającej wprost blaskiem przepychu, zainscenizowano czarowną baśń z 1001 nocy — cudowne przygody trzech wesołych złodziei z Damaszku, którzy kradną nie tylko dla zdobycia sobie środków do życia, ile dla umilenia sobie przykrych chwil życia.

Filmy wystawowe mają tę właściwość, że akcja ich nie posiada spoidła wewnętrznego, ani emocjonalnego podkładu. Lecz reżyser Eddie Chene należy do tych nielicznych, którzy nie gubią się w labiryntach bogatej wystawy — to też stworzył arcydzieło na tle dobrze pomyślanego scenariusza, dającego duże pole popisu.

Akcja rozwija się składowo, posiada nerw i rozmach. Dla urozmaicenia fabuły reżyser wprowadził do akcji motyw komedowo-groteskowy, wywołując niezwykle dodatnie zalety. Douglas Mc. Leant stworzył doskonały typ, pełen werwy i brawury. Dzielnie sekundowała mu Sue Carol.

Film „Arcyzłodziej z Damaszku” zasługuje na wielką uwagę. Jest to czarowny sen na jawie, upajający przepychem tęskną melodię wschodu.

MIEJSKIE KINO OŚWIATOWE.

Miejski Kinematograf Oświatowy (Wodny Rynek róg Rokicińskiej), wyświetla od 26 lutego do 11 marca r. b. w programie dla dorosłych i młodzieży epopeję filmową nieśmiertelnego dzieła Adama Mickiewicza: „Pan Tadeusz”.

Początek seansów dla młodzieży: o godz. 15 i 17-ej w soboty i niedzielę — o godz. 13 i 15-ej.

Początek seansów dla dorosłych: o godz. 18.45 i 21, w soboty i niedzielę o godz. 16.45, 18.45 i 21-ej.

Wkrótce w „Capitolu”

Rudolf Schildkraut

jako

Dobroczyńca

Najbliższy przebój „PALACE”

DONIOSŁE ZNACZENIE P. W. K.

P. starosta Rzewski o pracach przygotowawczych

W związku z wyjazdem Starosty Łódzkiego A. Rzewskiego do Poznania, udaliśmy się do niego z prośbą o łaskawe poinformowanie nas o celu i zadaniach tej wycieczki instrukcyjnej, zwołanej w dniach 2 i 3 marca przez P. W. K. do Poznania.

Polska cała — oświadczył p. Starosta — przygotowuje się do Powszechnej Wystawy Krajowej, która odbędzie się w Poznaniu w czasie od 16 maja do 30 września 1929 r.

W związku z wystawą zjechało się stu kilkudziesięciu urzędników i działaczy samorządowych, ażeby dokładnie zapoznać się z celami, organizacją P. W. K., ażeby móc potem popularyzować te zagadnienia wśród wydziałów powiatowych, wojewódzkich i samorządów wiejskich.

Wysłuchaliśmy wiele wykładów.

Następnie odbyło się gremialne zwiędzenie terenów wystawowych, które przedstawiają się imponująco.

Będzie to największe dzieło pokojowe narodu polskiego, które dokonaliśmy w okresie dziesięciolecia samodzielności. W stu kilkudziesięciu gmachach i pawilonach na obszarze 600,000 m² przedstawiony będzie całokształt twórczości narodowej we wszystkich jej dziedzinach. Obok pokazu ilustrującego nasz dorobek kulturalny i naukowy zobaczymy na wystawie bogaty dział sztuki plastycznej, zobaczymy to, co zdziałaliśmy w dziedzinie organizacji Państwa, co posiadamy i co zdobyliśmy na polu wytwórczości przemysłowej, rzemieślniczej i rolniczej, jakie postępy poczyniliśmy na polu organizacji naszego handlu, co zrobiliśmy w dziedzinie opieki społecznej, higieny, wychowania fizycznego i sportów. „Polonia zagranicą” w specjalnym gmachu „wychodźstwa polskiego z 27 państw” przedstawi swój stan posiadania kulturalny, polityczny i gospodarczy. Oprócz tego wszystkie ministerstwa posiadają swoje gmachy i ekspozytury.

— Jakie korzyści wychowawcze osiągną wycieczkowicze?

— Przedewszystkiem każdy, widząc ten ogrom pracy, nabierze zaufania do siły potencjonalnej narodu i Państwa. P. W. K. da zwiedzającym cały szereg cennych wskazówek. Będzie to odskocznia, która nada naszej pracy jeszcze większy rozpęd w następnym okresie dziesięciolecia.

— Czy P. W. K. wiąże się z aktywizacją nowego bilansu handlowego?

— O tej kwestii zdecydować muszą w pierwszej linii masy spożywców, których wola i solidarność wpłynę na odpowiednie ustosunkowanie się kupiectwa do importu z zagranicy. Sprawa ograniczenia przywozu wymaga tylko właściwej propagandy i ujęcia celowo pomyślanej akcji w odpowiednie formy. P. W. K. w odróżnieniu od targów będzie obejmowała wyłącznie produkcję krajową i stanie się obrazem kompletnym a nie fragmentarycznym.

— Czy wycieczki zagraniczne, przybyłe na P. W. K. do Poznania odwiedzą również Łódź?

Z przedstawicielem Magistratu m. Łodzi p. Wysockim, złożyłem umotywowany wniosek, domagający się ażeby P. W. K. skierowała tego rodzaju wycieczki do Łodzi. Wniosek nasz zaakceptowano.

— Jak Łódź występuje na wystawie?

— Magistrat m. Łodzi występuje dość okazale. Posiadać będzie własne stoisko, które tak pod względem estetycznym, artystycznym jak i samorządowym przedstawiać się będzie okazale. Kilkaście firm włókienniczych gorączkowo przygotowuje się do jak najgorętszego zareprezentowania naszego przemysłu.

— Jakie ostateczne wrażenie wyniósł Pan Starosta na zasadzie prac przygotowawczych P. W. K.

— Wspaniałe. P. W. K. zcementuje gospodarczo organizm Państwa, sprowadzi do grodu Przemysława setki tysięcy cudzoziemców, którzy się zapoznają z całokształtem wyśliku nieskrepowanego ducha polskiego, tak w dziedzinie kultury, jako też techniki. Cudzoziemiec zrozumie, że w dziedzinie gospodarki i kultury świata jesteśmy ogniwem niezbędnym i koniecznym. P. W. K. będzie dla całego świata dowodem naszej niespożytej mocy i prężności rozwojowej.

Łódź pracująca, Łódź myśląca, wykuwająca w ciężkim trudzie zreby podwaliny gospodarczej Państwa, masowo winna się znaleźć na P. W. K. Niech nie zbraknie ani jednej szkoły, ani jednego zrzeszenia, któreby nie spełniło swego obowiązku wobec żywożytnych spraw Ojczyzny, zakończył młodzieńczo, z entuzjazmem swój wywiad, Starosta Rzewski

Kino „VICTORJA”

Kilińskiego 211.

Dojazd tramwajami Nr. Nr. 3, 4 i 17.

Od wtorku 5 do poniedziałku 11 marca włącz.

Wielkie arcydzieło króla realizatorów JOE MAYA twórcy niezapomnianego „Indyjskiego grobowca” w rekordowym filmie

W porywie zmysłów

Arcyfilm dramatyczny malujący niebo i piekło nowoczesnego małżeństwa

W rolach czołowych:

Kath von Nagy, Vivian Gibson i Hans Brausewetter

Następny program: Harry Liedtke (Robert i Bertrand)

Początek seansów o godz. 6-ej, w sobotę o godz. 5-ej pp., w niedzielę o 3-ej pp.

GIEŁDY

Waluty:

Warszawa, 5 marca.

Dolary Stanów Zjednoczonych 8.88%.

Dewizy:

Łondyn 43.27 i pół, Nowy Jork 8.90, Paryż 34.83 i pół, Praga 26.41 i pół, Szwajcaria 171.53, Włochy 46.70 i pół, Wiedeń 125.34. Popyt na dewizy mały. Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych — 8.88%. Rubel złoty — 4.61.

Papiery procentowe:

7 proc. poź. stabilizacyjna 92.00 (zł. 818.80); 4 proc. poź. inwestycyjna 114.00 — 113.00; 5 proc. państw. poź. premjowa dolarowa 97.25 — 97.50 — 95.75; 5 proc. konwersyjna 67.00.

Akcie:

Bank Polski 176.50 — 176.75 — 175.25; B. Zw. spół. zar. 85.00; Spiess 255.00; Warsz. Tow. fabr. cukru 43.00; Łazy 8.00; „Nobel” 21.50.

Z pożyczek państwowych słabsze obie premjowe. Dla Listów zastawnych tendencja niejednolita, dla akcji — przeważnie słabsza.

GIEŁDA ŻBOŻOWA.

Żyto 35.25 — 35.50
Pszennica 47.50 — 48.50
Jęczmień browarny 34.75 — 35.25
Jęczmień na kaszę 33.00 — 34.00
Owies jednolity 34.00 — 34.75
Groch Victoria 68.00 — 80.00
Groch polny 42.00 — 50.00
Konieczyna czerwona 150.00 — 180.00
Konieczyna biała 240.00 — 290.00
Seradela 58.50 — 60.50
Łubin niebieski 23.00 — 25.00
Rzepak 87.00 — 89.00
Mąka pszenna 65 proc. 72.00—76.00
Mąka żytnia 70 proc. 49.00—50.00
Otręby żytnie 24.50 — 25.00
Otręby pszenne średnie 27.00 — 28.00
Otręby pszenne grube 29.00 — 30.00
Otręby lniane 49.00 — 50.00
Otręby rzepakowe 39.00 — 40.00
Obroty małe. Uspokojenie mocniejsze.

1000 sekund bezustannego śmiechu!!!

To światowy film

Nasi zagranicą

według W. BAUDINA

wkrótce kino „PALACE”

Od wtorku, dnia 5 do poniedziałku, dnia 11 marca 1929 r. wł.

Monumentalny dramat z życia rosyjskiego, od roku 1914 do chwili wybuchu rewolucji w Rosji

„BURZA”

W rolach głównych: dwie potęgi ekranu

znakomity JOHN BARRYMORE i CAMILLA HORN

Do obrazu p. t. „BURZA” został specjalnie zaangażowany słynny CHÓR ARTYSTYCZNO-UKRAIŃSKI pod batutą H. Wąsowicza.

Następny program:

„Kochankowie”

z Vilma Banky i Ronaldem Colmanem,

KINO-TEATR

PALACE

Piotrkowska 108.

Dziś i dni następnych!

P. Arcyzłodziej z Damaszku

Fascynująca komedia na tle dokonywania cudów zwinności pewnego „złodzieja”

W roli złodzieja Douglas Mc Lean

w roli niewolnicy najpiękniejsza z kobiet Sue Karrol

Początek seansów o godz. 4-ej po poł., w soboty i niedzielę o 12 w poł. Na 1-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł. Sala dobrze ogrzana. Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem M. LIDUERA. Sala dobrze ogrzana.

Watykan zamawia aeroplan Nowy środek lokomocji na usługach Papieża

Angielskie pisma podają, że jedna z wielkich fabryk aeroplanów w Anglii otrzymała z Watykanu zamówienie na aparat wielkiego typu pasażerskiego.

Fabryka odpowiedziała natychmiast Stolicy Świętej, że aparat dostarczy, ale jako podarunek.

W piątek, 1 marca lub w sobotę aparat odleci do Rzymu, pilotowany przez lotnika angielskiego. Aparat będzie miał namalowane godło Państwa Papieskiego.

Jest to wielki płatowiec dla czterech pasażerów, których kabiny są wybite niebieskim jedwabiem.

Jak chodzą słuchy, lotnik który przywiezie do Rzymu aparat, ma być zaangażowany przez Watykan na stałe stanowisko pilota pa-pieskiego.

Jest znakiem zapytania, czy Papież osobiście będzie korzystał z aparatu, chociaż po Piusie XI można się wszystkiego spodziewać, gdyż jest to jeden z najpostępowszych Papieży, jacy zasiadali na Stolicy Piotrowej, turysta i sportowiec.

Pierwszy lot Papieża byłby w każdym razie wypadkiem historycznym pierwszorzędnej go znaczenia, któremu równego trudno by znaleźć w historii.

W czasach, kiedy Papieże podróżowali jeszcze, używali Oni karocy zaprzęgniętej w 6 wspaniałych rumaków.

Pius XI pominąłby więc w historii dwa nowe środki komunikacji: kolej żelazną i automobil (którym Papież jeździ tylko w ogrodach Watykanu) i przeskoczył od razu do najnowszego środka lokomocji, jakim jest aeroplan.

Co myślą zwierzęta o ludziach?

Jeden z satyryków angielskich zebrał kilka dowcipów o zwierzętach z których dowiadujemy się, co one myślą o ludziach.

— Nie mogę zrozumieć, czego on chce ode mnie? — rzekła trychina, gdy ją uczony oglądał przez mikroskop.

— Ogon mój jest brzydki — mówił paw, — ale o głosie moim ludzie wydają bardzo pochlebne sądy.

— Co ze mnie za... człowiek! — rzekł ośioł, popełniwszy jakieś głupstwo.

— Szczęściu nadano moje imię — rzekła świnka — ale ono jest często brudniejsze ode mnie.

— My oboje nie dajemy ludziom spać — rzekła pluskwa dumnie do wienca laurowego.

— Tylko nie traćmy głowy! — mówił ta-siemiec, wsuwając się do jelit człowieka.

MAŁŻENSTWO NA PRÓBĘ w Indjach

Sprawa takich małżeństw, na próbę, jest jak wiadomo, żywo rozstraszana w Ameryce i Europie Zachodniej.

Z opisów podróżników, którzy dobrze znają Indie, w tym kraju małżeństwa na próbę są dość częste i nie wywołują tam zdziwienia.

Wśród sfer ludu induskiego, jak i w sferach wyższych, już we wczesnym dzieciństwie następuje okres narzeczeństwa wśród dwojga dzieci. Gdy narzeczeni podrosną, za zezwoleniem rodziców, udają się do lasu i tam mieszkają przez 7 dni. Jeżeli w tym krótkim okresie czasu oboje są ze siebie zadowoleni, to następuje termin wesela, według obyczajów danej kasty. W przeciwnym wypadku niedoszły małżonek pozostawia narzeczoną u drzwi domu rodziców i idzie w swoją stronę, by sobie poszukać innej żony.

Wśród wielu kast induskich małżeństwo bywa zawierane między 12-letnimi dziećmi. Kasta braminów np. uważa za hańbę dla dziewczyny, jeżeli do 12 roku życia nie wyszła jeszcze za mąż.

Jeżeli do 14 r. życia nie uda jej się jeszcze wynaleźć sobie męża to rodzice wypędzają ją z domu.

W kaście najarów kobieta uważana bywa za głowę rodziny i ona dziedziczy majątek po rodzicach. Na wiosnę kasta ta urządza t. zw. uroczystość zaślubin z mieczem. Dziewczeta 8- lub 9-letnie zawierają narzeczeństwo z mieczem, poczem dopiero mogą mieć narzeczonego w osobie młodzieńca.

Kobiety tej kasty mogą mieć tylu mężów, ilu zechcą. Im więcej kobieta z kasty najarów ma mężów, tembardziej bywa szanowana wśród krewnych i rodziny, a także wśród znajomych i przyjaciół. Każdorazowo jednak taka żona może przyjmować u siebie tylko jednego męża. Mąż, który wchodzi w daną chwilę do żony, musi pozostawić na znak swej obecności sandały u progu domu.

W niektórych innych kastach induskich jest zwyczaj, że żona, która wyszła za mąż, jest zarazem żoną wszystkich braci męża.

Leszek Biały i piwo

W archiwum Watykańskim znajduje się ciekawy list Leszka Białego do papieża Honorjusza III. W tym liście Leszek Biały zawiadamia papieża, że nie będzie mógł odbyć pielgrzymki do Ziemi Świętej, a to z tego po-

Przed narodzeniem dziecka, wszyscy bracia zabierają wspólną żonę do lasu, zawiązują jej oczy i kładą swoje miecze na trawie. Kobieta ma podnieść jeden z mieczów. Czyj miecz podniesie, tego właściciel jest uważany za prawowitego ojca mającego narodzić się dziecka.

W niektórych plemionach w Indjach Północnych zachowuje się oryginalne zwyczaje przy wyborze narzeczonej.

Raz do roku urządzają tam t. zw. melas — święto, podczas którego wystawiane bywają na pokaz najpiękniejsze kobiety miejscowe.

Przed tem świętem rodzice „rejestrują” swe córki i synów na ową wystawę. W samo południe następuje właściwa ceremonia wyboru narzeczonej. Polega ona na tem, że młodzieniec płaci sumę pieniędzy, równającą się mniej więcej dolarowi i ma prawo zapoznać się bliżej z dziewczyną. Gdy to bliższe zapoznanie nie wypadnie po jego myśli, zwraca dziewczynę na wystawę, płaci znów dolara i wybiera drugą. Taka procedura może trwać dotąd, dopóki młodzieniec nie znajdzie odpowiedniej narzeczonej lub nie wyda wszystkich pieniędzy, jakie miał przy sobie.

Dziewczyna na wystawie okutana jest do tego stopnia rozmaitemi prześcieradłami, że trudno jest dojrzeć, czy jest piękna, czy brzydka. Dopiero po opłaceniu dolara, młodzieniec ma prawo dokładnego „zbadania” czy dziewczyna odpowiada jego poglądom o pięknie. Zdiera z niej suknie na uboczu i ogląda na wszystkie strony, zagląda nawet do ust, jakie ma zęby itd.

Młodzieńcy, którzy trafili szczęśliwie, udają się wprost z placu zabawy do ołtarza, gdzie stają w „ogonku”, w oczekiwaniu ślubu, który im natychmiast bywa udzielany.

Jak widać z powyższych przykładów, większość małżeństw w Indjach następuje dopiero po dokładnej próbie, czy dana kobieta odpowiada nowożeńcowi.

wodu, że niema tam „cerevisii” czyli piwa, bez którego Leszek nie mógłby się obyć, prosi więc papieża o zwolnienie go ze ślubów odbycia tej pielgrzymki.

Emerytura — za ocalenie króla

Angielskie pisma podają, że wśród wielu emerytów, otrzymujących emeryturę od rządu angielskiego, jest i prof. kolumbijskiego uniwersytetu w Kanadzie, Francis Walker.

Profesor Walker z prawdziwą przyjemnością opowiada znajomym, dlaczego pobiera emeryturę od rządu, aczkolwiek jeszcze nie przeszedł na emeryturę, gdyż jest w sile wieku i zarabia nieźle.

50 funt. szterl., jakie wypłaca mu rząd angielski, mają już historję 300 lat za sobą.

W r. 1651 mieszkała w Anglii prababka profesora, wtedy jeszcze niezamężna. Wraz z 5 braćmi prowadziła życie dostatnie na wsi, nie myśląc nawet przez sen, że ocali kiedyś króla.

Karol II prowadził wtedy wojnę ze stronnikami Cromwella.

Uciekając od prześladowców, król dostał się do majątku, gdzie mieszkała prababka profesora. Gdy panienska chciała przyjąć króla z wszelkimi honorami, ten machnął ręką i rzekł, aby raczej skryła go czempredzej przed pogonią. Rada w radę, rozpoczęto namyślać się i naradzać, gdzieby skryć króla. Tymczasem prześladowcy wpadli już na podwórze. Wtedy panna Walker wspomniała naraz, że w ogrodzie jest rozłożyste drzewo i poradziła królowi, by wszedł na nie. Tak się stało. Król wdrapał się na sam wierzchołek i gałęzie skryły go zupełnie przed oczyma goniących, którzy, pomysłkowawszy po całym dworze i przeklinając, na czem świat stoi, popędzili dalej, szukając zbiega.

Król przenocował we dworze i nazajutrz przy pomocy braci Walkerów uciekł zagranicę, skąd wrócił dopiero w r. 1660, by już odebrać tron na stałe. Wtedy przypomniał sobie o swej zbawczyni i wyznaczył jej 50 funt. szt., na owe czasy wielką sumę, rocznej pensji.

Profesor twierdzi, że emerytura ta wystarcza mu obecnie na zakup zaledwie kilku książek naukowych na rok, niemniej jest on z niej niezmiernie dumny.

Rzeka atramentowa w Algierze

Jednym z najdziwniejszych kaprysów przyrody jest rzeka atramentowa w Algierze. Rzeka ta tworzy się z dwóch dopływów łączących się ze sobą i płynących dalej, jako dosłownie prawdziwy atrament.

Woda jednego z dopływów jest bogata w żelazo, drugi dopływ zawiera wiele barwników kwasów błotnych. Przyroda pracując tu jak zawodowy chemik, łączy te pierwiastki i wytwarza doskonały atrament, którym można zupełnie czytelnie pisać na papierze.

Jerzy Natęcz

Upiór starego pałacu (Z cyklu „Opowieści dziwne“)

Adwokat umilkł, lecz po chwili dodał:

— Dziwię się, że pan dopiero teraz zgłasza się do mnie.

— Niedawno dowiedziałem się z gazet o spadku — odparł Karski.

— A to szczęśliwie złożyło się dla pana.

— Nie rozumiem.

— Stosownie do porozumienia z mr. Hopkinsem przekazanie majątku inżyniera Ławińskiego jego spadkobiercom, o ile znajdują się takowi, miało nastąpić w dniu 1-ym sierpnia, to jest za tydzień.

Gdyby więc pan nie zgłosił się do tego terminu, 3.000.000 dolarów zdeponowanych w Pensylwańskim Banku Naftowym, otrzymaliby panna Maryla Chojcka i pan Kazimierz Jaźwiński.

— Domagałbym się od nich należnej mi części majątku — zawołał żywo Karski — wytoczyłbym im proces.

Orlicki uśmiechnął się i powiedział:

— Ho! ho! Z rąk pana Jaźwińskiego nie łatwo byłoby coś wydostać.

— Czy pan mecenas zna bliżej tego pana?

— zaciekał się Karski.

— Nie, poznałem go, gdy zgłosił się do mnie, jako krewny inżyniera Ławińskiego, od niego tylko takie wrażenie, widując go u siebie nieomal że codziennie.

Pilno mu było otrzymać pieniądze i niejednokrotnie zapytywał, czy nie można przyspieszyć podziału spadku — adwokat wyciągnął z kieszeni srebrne etui i poczęstował Karskiego papierosem.

— Kiedy mam się zgłosić do pana mece-

nasa — odezwał się Karski, korzystając z przerwy.

— Pierwszego sierpnia o godzinie dwunastej w południe.

W naznaczonym terminie z dziesięciominutowym opóźnieniem Karski znalazł się w gabinecie adwokata. Orlicki przedstawił go znajdującym się już u niego: Chojckiej i Jaźwińskiemu.

— Bardzo mi przyjemnie — wycodził przez zęby Jaźwiński, dotykając zlekka dłoni Karskiego, chociaż oczy jego zupełnie co innego mówiły.

Natomiast Chojcka zawołała:

— Cieszy mnie niezmiernie, że ten deszcz złota przypadł w udziale nie tylko mnie i panu Jaźwińskiemu.

— Udaje! — pomyślał Karski i spojrzał na nią badawczo.

Ale na twarzy Chojckiej malowało się tyle prostoty, ciemno-szafirowe oczy spoglądały tak szczerze, że Karski szepnął w duchu:

— Niesłusznie ją posądziłem.

Jednocześnie skonstatował, że panna Chojcka jest bardzo młoda i bardzo ładna i mimowolnie sąd swój o niej sformułował na głos.

— Pani jest bardzo ładna i tak młoda.

— Palnąłem głupstwo — przemknęło mu przez myśl, gdy spostrzegł, że na policzkach Chojckiej wykwitły żywe rumieńce — wszak ona ma prawo posądzić mnie, że mówiąc „młoda”, myślałem „bardzo naiwna”, że cieszy się, iż dzięki mej osobie, dostanie o pół miliona dolarów mniej.

3)

— Komplement niezbyt udany — odezwał się sarkastycznie Jaźwiński.

W oczach Karskiego zamigotał gniew. Spostrzegła to Chojcka i chcąc zapobiec sprzeczce, odezwała się z uśmiechem:

— Wyglądam tylko tak młodo, w rzeczywistości mam dwadzieścia trzy lata.

Zanim Karski zdążył usprawiedliwić się ze swojego nietaktu, adwokat wyciągnął z biurka grubą plik papierów.

— Proszę państwa — rozpoczął — przystępujemy do sporządzenia aktu podziału spadku po zmarłym w Filadelfji inżynierze Antonim Ławińskim.

Zaczął się wyliczanie akcji różnych towarzystw eksploatujących tereny naftowe, cyfry, daty i t. d.

Karski nie wiele co słyszał i absolutnie nic a nic nie rozumiał. Uwagę jego pochłaniała całkowicie Maryla Chojcka.

— Jaka ona ładna — powtarzał w duchu, patrząc na młodą dziewczynę, która od czasu do czasu podnosiła na niego oczy, uśmiechając się figlarnie.

Po upływie dwóch godzin odczyt akt został sporządzany każdemu ze spadkobierców Ławińskiego doręczono dokument na mocy którego mogli otrzymać ze Stanów Zjednoczonych jeden milion dolarów.

Karski żegnając się z Marylą wyszeptał nieśmiało:

— Wszak jesteśmy kuzynami, chociaż bardzo dalekimi, czy więc nie pozwoliłaby pani że ją odwiedzę i pożegnaj, bo wyjeżdżam z Łodzi.

— Bardzo proszę — powiedziała swój adres i dodała.

— To pan wyjeżdża?

— Tak.

— Na długo.

— Mam zamiar kupić majątek ziemski i osiedlić się na wsi.

— Myślałam... — rozpoczęła Chojcka, lecz nie dokończyła, wyciągnęła do Karskiego rękę.

— Do widzenia.
— Do widzenia — powtórzył Karski, a wracając do domu, rozważał.
— O czem ona mogła myśleć.

III.

Noc była bardzo upalna, tak że w sypialni Borowskiego było pomimo otworzonych okien bardzo duszno.

Właściciel Borowa przewracał się w swoim łóżku z boku na bok nie mogąc zasnąć. Wreszcie zdenerwowany i zmęczony podniósł się z łóżka narzucił na siebie szlafrok i w pan toflach wyszedł do parku. Borowski zachowywał się tak cicho, że w całym dworze nikt nie zauważył jego wyjścia.

Znalazłszy się w parku Borowski skierował się w stronę starego pałacu.

— Podobno tutaj straszny — uśmiechnął się — nie sądziłem, że w obecnych czasach żyją ludzie, którzy wierzą w tego rodzaju bzdury.

Był już zupełnie blisko pałacu, gdy nagle zdjął go pewien nieokreślony lęk.

— Jeżeli rzeczywiście w budynku tym pokazuje się jakiś duch? — przemknęło mu przez myśl.

— Głupstwo — powiedział głośno dla dodania sobie odwagi, ale zamiast do starego pałacu powrócił z powrotem do dworu.

Zaopatrzywszy się w rewolwer i klucze od pałacu Borowski wyszedł z powrotem do parku i szybkim zdecydowanym krokiem poszedł w kierunku szarych ścian pałacu, blyszczących w jasnym świetle księżyca.

— Ano, zobacz tego ducha, co to Charniczowi nie pozwolił spać, nieradzę mu się jednak spotykać ze mną, bo jakem Borowski, w łeb rzu palnę, chociaż ten strach dobrego szlachcica udaje, bo w kontuszu i przy karabeli chodzi.

Po chwili Borowski otwierał drzwi prowadzące do dużej sieni. Zaskrzypota złowrogo zawiasy.

d. c. n.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Wacław Walter, w mieście Brzezinach zamieszkały, obwieszcza, że w dniu 17 kwietnia 1929 r. od godz. 10 rano w sali posiedzeń sądu okręgowego w Łodzi, przy ulicy Żeromskiego № 115, na żądanie Bolesława i Heleny małżonków Krawczyków odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości majątku do Stefani Dziedzianowicz należącego, we wsi Górze, w gminie Popien, w powiecie brzezińskim położonego.

Nieruchomość ta składa się z osady włościańskiej, zapisanej do tabeli likwidacyjnej pod Nr. 4 i zajmuje powierzchnię morgów 14 pr. kw. 15 i pół; na osadzie znajdują się zabudowania pod słomą: 1) dwuizbowy dom z sienią murowany; 2) obora z bali zniszczona; 3) stodoła ryglówka; na osadzie rośnie około 60 drzew owocowych i kilka dzikich, a także wysiane 6 mtr. żyta.

Osada hipoteki nie posiada, w zastaw oddana nie jest, podlega sprzedaży w całości podług opisu z dnia 12 grudnia 1928 r.

Licytacja rozpocznie się od sumy zł. 10,000.

Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć kaucję w wysokości zł. 1000 oraz świadectwo o pochodzeniu włościańskim.

KOMORNIK

W. Walter.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, Wacław Walter, w m. Brzezinach zam., obwieszcza, że w dniu 13 kwietnia 1929 r. od godz. 10 rano, w sali posiedzeń sądu okręgowego w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 115, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację części osady włościańskiej, położonej we wsi Mikulinie, gm. Popien i należącej do Franciszka Kwiecienia.

Nieruchomość ta składa się z czwartej części osady włościańskiej zapisanej w tab. likw. Nr. 7 i zajmuje powierzchnię 9 morgów 127 i pół pr. (czyli hek. około 5,23), wraz z zabudowaniami pod słomą: wschodnią połową domu mieszkalnego z drzewa, jednoizbowego z sienią, 2) stodoła z drzewa, 3) wschodnią połową obory z kamienia, 4) studni i parkanów; przy ogrodzie znajdują się ogród owocowy, drzewa topole, a nad brzegiem rzeczki drzewa olszynowe.

Osada nie ma hipoteki. w zastaw oddana nie jest, podlega sprzedaży w całości p.g. opisu z dn. 17.III. 1928 r.

Licytacja rozpocznie się od sumy 7.000 zł.; przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć kaucję w wysokości 700 zł. oraz świadectwo o pochodzeniu włościańskim.

KOMORNIK

W. Walter

Dr. med. Wiewiański

ul. Andrzeja 5, tel. 59-40

Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe i niemoc piciowa. Elektryzacja. Naświetlanie lampą kwarcową. Badanie krwi i wydzielin.

Przyjmuje od 8-10 rano i od 5-9 wiecz. w niedzielę i święta od 9-1 r. Dla pań oddzielna poczekalnia.

LECNICA

lekarzy specjalistów

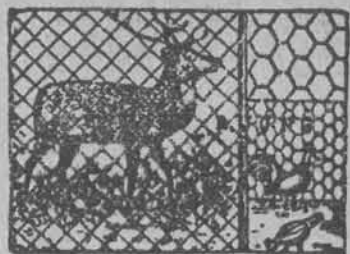
przy Głównym Rynku

PIOTRKOWSKA № 294, tel. 22-89
przy przystanku tramwajów państwowych czynna od 10 rano do 7 wiecz. w niedzielę i święta do 2 po poł. Wszystkie specjalności i dentystryka. Kapiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryczna, Roentgen, zrzepienia, analizy (mocz, krew, piwocin, wydziel. itd.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto.

Porada 4 złote

Porada dentystryczna i weneryczna

dla chor. skórnych, wenerycznych i niemocy piciowej 3 zł.

Druciane Plecionki Tkaniny
Gazy miedzi do filtrów
„Rabitz” do robót betonowych
we wszystkich metalach wyrobia i poceca
RUDOLF JUNG
ŁÓDŹ,
Wólczańska 151, telefon 28-97

Za opłatą jedynie 5 zł. miesięcznie

przyjmujemy do stałej konserwacji aparaty radiowe wszelkich systemów, wraz z ładowaniem akumulatorów i reperacją tychże. Wielka dogodność dla wszystkich posiadających aparaty, gdyż odpada stała troska o niefunkcjonowanie w dniu najwięcej pożądanym.

POLSKIE RADJO

Inż. KRZYŻANOWSKI i S-ka

1439

Andrzeja Nr. 4.

Magazyn i Pracownia Obuwia

Damskiego Męskiego i Dziecięcego
wykonują po cenach przystępnych obuwie najnowszych fasonów. Na składzie zawsze wielki wybór gotowego obuwia oraz obuwia wysortowanego po znizowanych cenach.

Fr. Świętek

Łódź, ul. Kilińskiego Nr. 160.

Firma istnieje od r. 1906.

Baczność!

Bocian się zbliża,

czy masz już

bliznę niemowlęcą?

Do nabycia u

I. FRYMERA

Piotrkowska 75

Filija: Piotrkowska 148.

Poradnia

Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów

ul. Zawadzka Nr. 1.

Czynna od 8 rano do 9 wiecz.

w niedzielę i święta 9-2 pp.

od 11-12 i 2-3 pp. przyjmuje

kobieta lekarz,

leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i

skórnych.

Badanie krwi i wydzielin na sy-

filis i tryper.

Niemoc piciowa: Konsultacje z

neurologiem i urologiem.

Gabinet Świadeł-Lecznicy

Kosmetyka lekarska.

Oddzielna poczekalnia dla kobiet.

PORADA 3 zł. 1111

Doktor

WOŁKO WYSKI

Ceglinańska 25. Tel. 26-87

SPECJALISTA

chorób skórnych i wenerycznych.

Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. Badanie krwi i wydzielin.

Przyjmuje od godz. 8-10, 12-2 i 4-8

567 w niedzielę i święta 9-1

Dla pań od 4-5 oddzielna poczekalnia

Izba Handlowo-Przemysłowa
w Łodzi

poszukuje na biura

Większego lokalu

w śródmieściu.

Oferty ze szkicem i podaniem ceny należy składać do Komisji Gospodarczej pod adresem Sp. Akc. „ELIBOR” Kilińskiego 70.

Do akt № 407

1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Wewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leon Wąsowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 10, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 19-go marca 1929 roku, od godz. 10 rano, w domu Nr. 1, przy ul. Nowo-Kątnej odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Władysława i Władysławy Dziomdziora, składających się z maszyn i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 550.

Łódź, dn. 5 marca 1929 r.

KOMORNIK

L. Wąsowski.

Do akt № 1592

1928 r.

Ogłoszenie.

Komornik Wewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67 na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 12-go marca 1929 roku, od godz. 10 rano, w domu Nr. 10, przy ulicy Różanej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Felicji Boraks, składających się z pianina, oszacowanych na sumę zł. 100.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

J. Rzymowski.

Do akt Nr. 214

1929 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 13 marca 1929 r., od godz. 10 rano, w domu Nr. 183, przy ul. Piotrkowskiej 79, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Michała i Ika Dziomdziora, składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 555.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 329

1929 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, XV rewiru, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 3, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 19 marca 1929 roku, od godz. 10 rano, w domu Nr. 10, przy ulicy Różanej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Felicji Boraks, składających się z pianina, oszacowanych na sumę zł. 100.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 343

1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Jan Rzymowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 13 marca 1929 r., od godz. 10 rano, w domu Nr. 183, przy ul. Piotrkowskiej 79, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego nieruchomości, należących do Michała i Ika Dziomdziora, składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 555.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

J. Rzymowski.

Do akt № 272

1929 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, XV rewiru, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 3, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 19 marca 1929 roku, od godz. 10 rano, w domu Nr. 10, przy ulicy Różanej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Felicji Boraks, składających się z pianina, oszacowanych na sumę zł. 100.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 10

1929 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, XV rewiru, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 3, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 15-go marca 1929 r. od godz. 10 rano, w domu Nr. 53, przy ulicy Rzgowskiej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Zygmunta Frycza, składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1035.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 1008

1928 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, XV rewiru, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 3, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 15 marca 1929 r. od godz. 10 rano, w domu Nr. 4, przy ul. Piastowskiej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Herberta Petraka, składających się z samochodu, oszacowanego na sumę zł. 600.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 338

1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw., ogłasza, że w dniu 15 marca 1929 r. od godz. 10 rano, w Łodzi, przy ul. Pustej 7, odbędzie się sprzedaż przez licytację nieruchomości, należących do firmy „Elbe”, w. Hersz Lejzer Berliner, składających się z 3-ech maszyn pończoszniczych ocenionych na sumę 450 zł.

Łódź, dn. 1 marca 1929 r.

L. Naborowski.

Do akt № 233,

234 1929 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, XV rewiru, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 3, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw., ogłasza, że w dniu 15-go marca 1929 r. od godz. 10 rano, w domu Nr. 53, przy ulicy Rzgowskiej, odbędzie się licytacja nieruchomości, należących do Zygmunta Frycza, składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1035.

Spis rzeczy i szacunek tychże przeznaczony być może w dniu licytacji.

KOMORNIK

R. Sakitari.

Do akt № 386

1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 19 marca 1929 r. o godz. 10 z rano, w Łodzi, przy ul. Słowiańskiej 17, odbędzie się sprzedaż przez licytację nieruchomości, należących do Harsza i Estery małż. Kleiman, składających się z różnych mebli ocenionych na sumę 1000 zł.

Łódź, dnia 1-go

marca 1929 r.

KOMORNIK

L. Naborowski.

Dr. Heller

Choroby skórne i weneryczne

ul. Nawrot 2. Tel. 79-89. 215

Do 10 rano i 4-8 w. Dla pań specj. godz. 3-5 po poł. w niedziele od 11-2 pp

Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med. Rózaner

Dzielnia № 9, Tel. 28-98

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-8. Leczenie

lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia

dla pań. Dla pań od 3-5 pp 1449

Ogłoszenia drobne

Nauka

Udziałem lekcji języka francuskiego: konwersacja, literatura, Sienkiewicza 52 m. 36

Kupno i sprzedaż

Bizuteria

zegarki na łańcuszku, ceny gotówkowe „Preciosa”, Piotrkowska 123, w podwórzu. 1451

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Bizuteria

kupuję, jedną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu. 1456

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Bizuteria

kupuję, jedną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu. 1456

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Bizuteria

kupuję, jedną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu. 1456

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Bizuteria

kupuję, jedną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu. 1456

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Bizuteria

kupuję, jedną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu. 1456

Kupię

pięć kapciowych używanych. Stanawicz Zamenhofa 19

Do akt № 303

1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw., ogłasza, że w dniu 19 marca 1929 roku od godz. 10 rano, w Łodzi, przy ulicy Kilińskiego 207, odbędzie się sprzedaż przez licytację nieruchomości, należących do firmy „Bracia Suwalscy” składających się z maszyn, motoru elektrycznego, mebli i wagi dziesiętnej, ocenionych na sumę 1410 zł.

Łódź, dn. 2 marca 1929 r.

KOMORNIK

L. Naborowski.

Do akt № 386

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Główniej 17, na zasadzie art. 1030 U.P. C., ogłasza, że w dniu 19 marca 1929 r. o godz. 10 z rano, w Łodzi, przy ul. Słowiańskiej 17, odbędzie się sprzedaż przez licytację nieruchomości, należących do Harsza i Estery małż. Kleiman, składających się z różnych mebli ocenionych na sumę 1000 zł.

Łódź, dnia 1-go

marca 1929 r.

KOMORNIK

L. Naborowski.